

ΤΑ ΝΕΩΤΕΡΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ.

Πλὴν τῶν ἐν Ἀθήναις πολυτίμων μνημείων τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ τῆς Ἑλλάδος, ὅτινα ἴδεις ἐπισύρουσι τὰ βλέμματα καὶ τὸν θεαματικὸν τῶν φιλαρχαίων περιηγητῶν, ὑπάρχουσιν ἡδη εὔτυχῶς ἐν Ἀθήναις καὶ ὅλα τινὰς νεώτερα μνημεῖα, μαρτυροῦντα τὴν ἔξιχον φιλοπατρίαν καὶ τὴν πρὸς τὸν ἀληθῆ πολιτισμὸν εὐγενῆ καὶ ἀκάνεκτον τάσιν τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων, κανόσον οὐχὶ παρὰ τῇς Κυβερνήσεως καὶ δημοσίοις ἀναλόμασιν, ὅλα παρ' ἴδιωτῶν Ἑλλήνων ἴδιοις ἀναλόμασιν ἥγετοντας ἐν Ἀθήναις τὰ ἐν λόγῳ μνημεῖα.

Ἄρυστοί τες δὲ ἐξ ἐπισήμων καὶ ἀσφαλεστάτων πηγῶν πληροφορίας τινὰς περὶ τῶν νεωτέρων τούτων μνημείων, εὐχαρίστως θελομεν ἐκπίσει αὗτὰς ἐνταῦθα, ὅπως καὶ τὸν ὄφειλόμενον πρὸς τοὺς ἰδρυτὰς αὗτῶν φόρον τῇς ἐπινιατῆς εὐγνωμοσύνης τὸ κανόνης ἡμᾶς ἀποτίσωμεν καὶ τοὺς δυσανασχετοῦντας διὰ τὴν κατάστασιν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος ἐν μέρει παρηγορίσωμεν.

Τὰ κυριώτερα τῶν νεωτέρων τούτων μνημείων εἶναι τὰ ἔνδητα.

- 1) Ἡ Πιζάρειος Σχολή.
- 2) Τὸ Ορφανοτροφεῖον Χ. Κώστα.
- 3) Τὸ Ορφανοτροφεῖον τῶν κορασίων.
- 4) Τὸ Οφίαλμοῖατρεῖον.
- 5) Τὸ νοσοκομεῖον.
- 6) Τὸ πτωχοκομεῖον.
- 7) Τὸ βρεφοκομεῖον.
- 8) Ὁ ναὸς τῆς Μητροπόλεως.
- 9) Τὸ Αρσάκειον Παρνεναγωγεῖον τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἐταιρίας.
- 10) Τὸ ἔξωτερικὸν Διδασκαλεῖον τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἐταιρίας.
- 11) Τὸ Τοσίτσειον ἀλληλοδιδακτικὸν τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἐταιρίας.
- 12) Τὸ πρότυπον νηπιαγωγεῖον τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἐταιρίας.
- 13) Τὸ ἔπινικὸν Πανεπιστήμιον.
- 14) Ἡ ἔπινικὴ βιβλιοθήκη.
- 15) Τὸ νομισματικὸν μουσεῖον.
- 16) Τὸ Βερναρδάκειον ἀχαιολογικὸν Μουσεῖον.
- 17) Τὸ Βαρβάκειον Λύκειον.
- 18) Τὸ ἀστεροσκοπεῖον Γ. Σίνα.
- 19) Ἡ Ακαδημία Σ. Γ. Σίνα.
- 20) Τὸ Πολυτεχνεῖον Στουρνάρη.
- 21) Τὸ Ζάπειον.

Τὰ μνημεῖα δὲ ταῦτα τοῦ νεωτέρου πολετισμοῦ τῆς Ἐλαΐδος εἶναι τοσούτῳ μᾶλλον περίεργα καὶ ἀξιονήσιαύμαστα, καῖσόσον δυνάμεια ὅνευ ὑπερβολῆς γὰρ εἴπωμεν, ὅτι ταῦτα πάντα συγχρόνως ἥγερνήσαν, διότι οὐδὲν τούτων ὑπῆρχε

πρὸ 35 ἔτῶν, ὅτε ἡ προτεύουσα τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου, ἐκ Ναυπλίας μετατείεσα εἰς Ἀθήνας, δέν εὗρεν εἰμὴ ἔρείπια, ἔργμασιν καὶ καταστροφήν.

Σημειωτέων δὲ, ὅτι ἐκτὸς τῶν εἰρημένων κανιδρυμάτων ὑπάρχουσι καὶ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Πειραιεῖ καὶ ἄλλαχον τῆς Ἑλλάδος πλεῖστα ἄλλα δημόσια καὶ ἴδιωτικὰ κανιδρύματα, ἐκπαιδευτικά, φιλανθρωπικά, τραπεζιτικά καὶ βιομηχανικά, καὶ Ἐταιρίαι καὶ Σύλλογοι φιλολογικοί, ἐπιστημονικοί, ἀρχαιολογικοί, φιλανθρωπικοί καὶ βιομηχανικοί, περὶ ᾧ εὐχόμενα νὰ δημοσιευνῶσε προσεχῶς αἱ δέουσαι πληροφορίαι.

1) Η ΡΙΖΑΡΕΙΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ.

Ἡ Ῥιζάρειος ἐκκλησιαστικὴ σχολὴ κεῖται ὅπιστεν τῶν Ἀνακτόρων, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης εἰς Κηφησίαν, κανιδρύμην δὲ τὴν 15 Μαΐου 1844.

Πρὸς σύστασιν καὶ συντήρησιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ταύτης σχολῆς προσήγεγκον διὰ διανήκης, εἰς χρήματα καὶ κτήματα, τὸ ποσὸν δραχμῶν 950,000 περίπου οἱ ἀοίδαιμοι ἀδελφοὶ Μάννος καὶ Γεώργιος Ῥιζάραι, ἐκ Ζαγορίου τῆς εὐάνδρου Ἡπείρου, οἵτινες μετελάνγτες τὸ ἐμπόριον ἐν Ρωσίᾳ, καὶ διαμείναντες ἄγαμοι, ἐπενύμησαν ν' ἀφιερώσωσι τὴν περιουσίαν των πρὸς βελτίωσιν καὶ ἀγύψωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κλήρου.

Ἐν τῇ σχολῇ ταύτῃ ἐμανήτευσαν μέχρι τέλους τοῦ 1868 ἑσωτερικοὶ μανῆται ἐξ Ἡπείρου . . . 84

Ἐκ Πελοποννήσου 35

Ἐκ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος 40

'Εκ τῶν νήσων	60
'Εξ ὄλλων μερῶν	17
'Εφοίτησαν δὲ ἔξωτερικοί	112
 Τὸ ὅλον τῶν μαθητευσάντων.	348

'Εξ ὧν τινὲς μὲν ἐγένοντο ιερεῖς, οἱ πλεῖστοι δὲ διδάσκαλοι καὶ καθηγηταὶ, καὶ ὄλλοι εἰς ὄλλα ἐπαγγέλματα ἐτράπησαν, ἃν καὶ βητῶς οἱ ἰδρυταὶ τῆς σχολῆς ἀπήτησαν τὴν ιερωσύνην νέονται πάντες οἱ ἐν αὐτῇ μαθητεύσαντες ὑπότροφοι. 'Ας ἐλπίσωμεν, ὅτι τῇ εὐσεβτῇ καὶ ἐνιωφελῇ αὕτῃ ἀπαίτησις θέλει ἐκπληρωθῆναι ὅσου οὗπω, ἐπ' ἀγανάφτηκτοι τε ἔσω καὶ ἔξω Ἑλλάδος.

Σήμερον διδάσκονται ἐν τῇ Ἀριζαρείῳ Σχολῇ περὶ τοὺς 45, ἐξ ὧν 22 εἰσὶν ὑπότροφοι τῆς Σχολῆς, ἐξ αὐτῶν δὲ 12 ἐκ Ζαγορίου· 6 εἰσὶν ὑπότροφοι τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, οἱ δὲ λοιποὶ εἰσὶν ἰδιοσυντάργητοι.

Τὰ ἐν τῇ Σχολῇ ταύτη μαθήματα, κατὰ τὴν διαθήκην τοῦ ἀριθμού Γ. Ἀριζάρη (ἀρ. 76) εἰσὶ α) τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσᾳ, β) τῇ λατινικῇ, γ) τῇ γεωγραφίᾳ, δ) τῇ ἐκκλησιαστικῇ καὶ ιερὰ ἴστορίᾳ, ε) τῇ κοσμικῇ ἴστορίᾳ, ζ) τὰ μαθηματικὰ, η) θεολογία θ) τῇ μουσικῇ καὶ θ) τῇ κατήχησις, τῇ βητορικῇ καὶ τῇ ἔβραικῇ γλώσσᾳ.

Τὰ ἑτήσια ἔξοδα τῆς Σχολῆς ταύτης ὑπολογίζονται περὶ τὰς 100,000 δραχμῶν.

Αἱ δὲ εἰσπράξεις αὐτῆς, ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Σχολῆς μέχρι τελους τοῦ 1867, ὀνέβησαν εἰς δραχμὰς 1,970,184. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν τῇ περιουσίᾳ τῆς Σχολῆς ἀνέβη εἰς δραχμὰς 1,307,711, ἐξ ὧν δρ. 410,000 εἰς ἀκίνητα κτήματα, αἱ δὲ λοιπαὶ δραχ. 897,000 εἰς χρήματα.

Ἐν τῇ Σχολῇ ταύτῃ ὑπάρχει καὶ ναὸς, καὶ βιβλιοθήκη,
καὶ κῆπος, ἐν ᾧ κεῖται καὶ ὁ τάφος τοῦ ἀοιδόμου Ἰδρυτοῦ
Γεωργίου Ριζάρη.

Ἐκτὸς τῶν ἀοιδίμων Ἰδρυτῶν, τῶν προσενεγκόντων ὡς
ἐρήμων περὶ τὰς δραχμὰς 950,000, καὶ ἄλλοι συγέδραμον
τὴν Σχολὴν ταύτην· ἐκ τούτων δὲ οἱ μεγαλήτεροι εὑργέται
τῆς Σχολῆς εἰσὶν οἱ ἔξι.

Οἱ Κύριοι Τομαζῆς Ράλλης ἐκ Χίου κάτοικος

Λονδίνου . . . . . Δραχ. 10,000

Αντών. Η. Κομιζόπουλος, ἐκ Φιλεππουπόλεως,

κάτοικος Μόσχας . . . . . » 12,000

Η. Κ. Ἐλένη Μιχ. Τοσίτσα, ἐξ Ἡπείρου, κά-

τοικος Ἀντηγῶν . . . . . » 20,000

Ο. Κ. Π. Στεφανίτσης, ἐκ Λευκάδος, κάτοι-

κος Ἀντηγῶν . . . . . » 13,000

Ο. Κ. Ττύμας ἐξ Ἡπείρου, κάτοικος Βλαχίας » 39,000

Άλλα δυστυχῶς τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν εἰσεπράχνη, ἀκυρωνείσης
ἐν Βλαχίᾳ τῆς διανήγης αὐτοῦ.

2) ΤΟ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΧΑΤΖΗ ΚΩΣΤΑ.

Τὸ ἐν Ἀντηγάναις ὁρφανοτροφεῖον τῶν ἀρρένων συνέστη τῷ
1856, κεῖται δὲ κατὰ τὴν ὅδὸν, τὴν ἄγουσαν ἐκ τῆς πλα-
τείας τῆς Ομονοίας εἰς Πειραιᾶ.

Ἐν τῷ ὁρφανοτροφεῖῳ τούτῳ ἐνδιαιτῶνται περὶ τὰ 70
ὁρφανὰ ἄρρενα, διδασκόμενα ἀνάγνωσιν, γραφην, ἀριθμητικὴν,
ἰχνογραφίαν καὶ τὴν ἱερὰν κατήχησιν, συγγρόνως δέ τινα ἐξ
αὐτῶν διδάσκονται τὴν φαπτικὴν, ἄλλα δὲ τὴν ὑποδηματο-
ποιίαν, καὶ ἄλλα τὴν ξυλουργικὴν. Τὰ ἑτήσια ἔξοδα τοῦ

φιλανθρωπικοῦ τούτου καταστήματος ἀναβαίνουσιν εἰς 40 χιλιάδας περίπου δραχμῶν, τὰ δὲ τακτικὰ καὶ βέβαια ἐτήσια ἔσοδά του εἰς δραχ. 62,000 περίπου. Ιδρυτὴς τοῦ φιλανθρωπικοῦ ακαδημαϊκοῦ ὑπηρεξεων ὁ ἐξ Ἡπείρου ἀοίδιμος Γεώργιος Χ. Κώστας· διότι ὁ ἀοίδιμος οὗτος ἀνὴρ, καταλιπὼν σπουδαῖον πιστὸν πρὸς ἀνέδρυσιν καὶ συντήρησιν νοσοκομείου ἐν Μεσολογγίῳ, διέταξεν ἀν ἐκ τῆς περιουσίας αὐτοῦ, μετὰ τὴν σύστασιν καὶ προκαθότησιν τοῦ ἐν Μεσολογγίῳ νοσοκομείου, προκύψῃ περισσευμάτι, γὰρ χρησιμεύσῃ καὶ αὐτὸς πρὸς ὅφελος τῆς Ἑλλάδος· προκύψαντος δὲ περισσεύματος ἐκ δραχ. 205,000, διὰ τοῦ πιστοῦ τούτου, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ μακαρίτου Γεωργίου Σταύρου ἐξ Ἡπείρου, συνεστήση τὸ ἐν λόγῳ ὄρφανοτροφεῖον. Ἀλλ' ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ καὶ ὄλλοι φιλάγανοι ὅμογενεῖς συνέδραμον τὸ ὄρφανοτροφεῖον τοῦτο διὰ πιστοῦ δραχ. 350,000 περίπου· ὥστε σήμερον ἡ χρηματικὴ αὐτοῦ περιουσία ἀναβαίνει εἰς δραχ. 660,000. Ἐκτὸς δὲ τῶν χρημάτων τούτων ἔχει καὶ διάφορα κτήματα ἀκίνητα.

Οἱ φιλόκαλοι κληρονόμοι τοῦ ἐν Μακεδονίᾳ Κωνσταντίνου Βράνη, κατοίκου Πέστης, ἐδωρήσαντο τὴν ἐν Ανήγναις πατρικήν των οἰκίαν, ἐν τῇ καὶ τὸ ὄρφανοτροφεῖον ἦδη διατελεῖ, ἐπισυντησεῖσαν καὶ ἐπισκευαστεῖσαν.

Ο δὲ ἀοίδιμος Γ. Σταύρος, ἐξ Ἡπείρου, ἐδωρήσατο τῷ ὄρφανοτροφεῖῳ οἰκόπεδον ἐκ τριῶν στρεμμάτων.

Ο δὲ κανηγητὴς Θ. Μανούσος ἐκ Μακεδονίᾳ ἐν περιβόλιον.

Ο δὲ Π. Σ. Ομηρίδης ἐκ Σμύρνης, ἐν οἰκόπεδον ἐξ 857 πήγεων.

'Αλλ' οί μεγαλύτεροι τῶν εὐεργετῶν τοῦ φιλανθρωπικοῦ τούτου κανονιδρύματος εἶναι οἱ ἔξηγες.	
'Ιωάννης Δούμας, ἐξ Ἡπείρου, κάτοικος Ὀδησσοῦ	δραχ. 80,000
Γεώργιος Μπίκας, ἐξ Ἡπείρου, κάτοικος Ὀδησσοῦ	» 80,000
'Ελένη Μιχ. Τσοίτσα ἐξ Ἡπείρου κάτοικος Ἀθηνῶν	» 30,000
Κωνστ. Σούτσος, ἐκ Κωνσταντινουπόλεως κάτοικος Ἀλεξανδρείας	» 24,000
'Αλεξ. Ράλλης, ἐκ Χίου.	» 10,000
Δ. Σοφιανόπουλος, κάτοικος Ὀδησσοῦ	» 9,606
'Η πρώην Βασιλίσσα Ἀμαλία ἐκ συνεισφορῶν Ἀλεξανδρείας	» 10,123
'Ο Πρίγκηψ Γρ. Α. Χαντζερῆς	» 11,890
Ν. Κουτουλουμᾶς, ἐξ Ὑδρας	» 11,374
'Αλ. Κασσαβέτης, ἐκ Θεσσαλίας, κάτοικος Λούδινου	» 8,459
Κωνστ. Γαλάτης, ἐκ Χίου.	» 9,000
Γ. Τζιβέδης.	» 35,000
Οἱ αληθρονόμοι Κ. Βράνη, ἐκτὸς τῆς οἰκίας, καὶ	» 3,000

3) ΤΟ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΤΩΝ ΚΟΡΑΣΙΩΝ.

"Οτε κατὰ τὸ 1854 ἦχοι χέλερα ἐπεσκέψη τὰς Ἀθήνας, καὶ πολλὰ πτωχὰ κοράσια ἔμειναν δίνευ γονέων καὶ προστασίας, διάφοροι φιλάνθρωποι Ἐλληνίδες, κάτοικοι Ἀθηνῶν, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς πρώην Βασιλίσσης Ἀμαλίας, συνέστησαν φιλανθρωπικὴν Ἐταιρίαν, ἥτις ἴδιας ἐνησχολήθη νὰ συλ-

λέξη χρηματικὰς συνδρομὰς, πρὸς περίναλψιν τῶν δυστυχῶν ὁρφανῶν. Ἐπειδὴ δὲ πανταχόνειν τὰ χρήματα ἀφίσσονται ἔργονται εἰς τὸ ταμεῖον τῆς φιλανθρωπικῆς ταύτης Ἐταιρίας, ἀπεφάσισεν αὕτη ν' ἀνιδρύσῃ ἐν Ἀντίγνωσις μόνιμον ὁρφανοτροφεῖον κορασίων, καὶ οὗτως ἀνηγέρνη ὑπὲ τὴν ἐπωνυμίαν “Ἀμαλίειον”, τὸ ὥραῖον καὶ εὐρύχωρον ατίθειον, ὅπιστεν τοῦ βασιλικοῦ κήπου κείμενον, ὑπὸ τοῦ “Ἐλληνος ἀρχιτέκτονος Δημ. Ζέζου. Ἐν τῷ ὁρφανοτροφεῖῳ τούτῳ ὑπάρχει Ναὸς, θεραπευτήριον καὶ κῆπος. Ἐδαπανήνησαν δὲ διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ Ὁρφανοτροφείου περὶ τὰς 400,000 δραχμῶν, διὰ τὴν ἀνέγερσιν δὲ τοῦ Ναοῦ δραχ. 60,000, ἃς ἐδωρήσατο ἐπὶ τούτῳ τῇ φιλανθρωπίᾳ Κυρίᾳ Ἐλένη Μ. Τοσίτσα.

Τὰ ἐν τῷ ὁρφανοτροφεῖῳ τούτῳ ἐνδιαιτώμενα κοράσια διδάσκονται τὴν ἀνάγνωσιν, τὴν γραφὴν, τὴν ἀριθμησιν, τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ἄλλας τινὰς στοιχειώδεις γνώσεις· προσέτι δὲ τὴν ῥαπτικὴν, διάφορα χειροτεχνήματα, καὶ πάσας τὰς οἰκιακὰς ἐργασίας. Τὰ δὲ χειροτεχνήματα αὗτῶν πωλοῦνται, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν χρήματα κατανέτονται ἐπὶ τόκῳ εἰς τὴν Ἐνικήν Τράπεζαν, ὅπως, ἐκτερχόμενα τὰ ὁρφανὰ τοῦ Καταστήματος, λάβωσι τὸ ἀναλογοῦν μέρος. Ὑπάρχουσι δὲ ἦδη ἐν τῇ Τραπέζῃ τοιαῦται κατανέσεις ὑπὲρ τῶν ὁρφανῶν κορασίων δραχμαὶ 20,000 περίπου.

Ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ τὸ Ὁρφανοτροφεῖον τοῦτο περιέναιλψε καὶ ἀνείρεψεν ἦδη 215 ὁρφανὰ κοράσια. Σήμερον δὲ ἐνδιαιτῶνται ἐν αὐτῷ 84 ὁρφανὰ κοράσια. Ἐξοδεύει δὲ ἐπησίως τῇ φιλανθρωπικῇ Ἐταιρίᾳ πρὸς συντήρισιν τοῦ Ὁρφανοτροφείου περὶ τὰς 42,000 δραχμῶν. Διοικεῖται δὲ τῇ Ἐταιρίᾳ ὑπὸ τετραμελοῦς Ἐπιτροπῆς Κυριῶν καὶ ἐνὸς Ἐφόρου.

Ἡ εἰς χρήματα περιουσία τοῦ Ὁρφανοτροφεῖου ἀναβαίνει σήμερον εἰς δραχμὰς 625,000 περίπου ἀπὸ τῆς συστάσεως δὲ αυτῆς ἄχρι τοῦδε εἰσέπραξε παρά τε τῶν ἔσω καὶ ἕξω Ἑλλήνων καὶ Ἑλληνίδων δραχμὰς 1,072,174. Ἰδοὺ δὲ οἱ μεγαλύτεροι αὐτῆς εὑρεγέται.

Ἡ πρώην Βασίλισσα Ἀμαλία . . . . δραχ. 87,969

Ο Βαρῶνος Σέμων Σίνας ἐκ Μακεδόνιας, κάτοικος Βιέννης 137,000

Η Κ. Ἐλένη Μιχ. Τοσίτσα, ἐξ Ἡπείρου, κάτοικος Ἀθηνῶν. 60,000

ΟΚ. Ἀπόστολος Καβάκος, ἐκ Κωνσταντινουπόλεως » 42,872

Ο Κ. Δημ. Θεοδωρίδης, ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, κάτοικος Ὀδησσοῦ. 40,000

Ο Κ. Ἀλεξ. Χαριτώφ, κάτοικος Πετρουπόλεως » 20,000

Η Κ. Μαρία Βαρβάκη, σύζυγος Σ. Καραϊσκάκη » 20,000

Ο Κ. Μάρκος Βαρβάκης ἐκ Φαρδήν κάτ. Ροστορίου. 20,000

Ο Κ. Δημ. Βερναρδάκης ἐκ Κρήτης, κάτοικος Πετρουπόλεως 17,600

Η Κ. Φραγκίσκα Ἀλ. Μαύρου, ἐκ Τήνου, κάτοικος Ὀδησσοῦ 13,750

Ο Κ. Θεοδ. Ροδοχανάκης, ἐκ Χίου, κάτοικος Πετρουπόλεως 13,230

Ο Κ. Μιχ. Τοσίτσας ἐξ Ἡπείρου, κάτοικος Ἀθηνῶν 11,160

Ο Κ. Μιχ. Ερ. Ροδοχανάκης, ἐκ Χίου, κάτοικος Λονδίνου. 10,000

Τὰ δὲ λοιπὰ χρήματα εἰσεπράχθησαν παρὰ διαφόρων ἄλλων συνενεγκόντων μικρότερα τῶν ἀνωτέρω ποσῶν.

Τὸ Ὀρφανοτροφεῖον τῶν κορασίων διατελεῖ σήμερον ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Μεγαλειοτάτης Βασιλίσσης "Ολγας.

4) ΤΟ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΟΦΘΑΛΜΟΙΑΤΡΕΙΟΝ.

Τὸ ἐν Ἀθήναις Οφθαλμοϊατρεῖον, ἐν ᾧ θεραπεύονται οἱ τοὺς ὄφθαλμοὺς πάσχοντες ἡμεδαποί τε καὶ ξένοι, καίται ἐπὶ τῆς λεωφόρου Πανεπιστημίου, ἀπεπερατώσῃ δὲ τῷ 1854 διὰ τῆς συνδρομῆς τῶν τε ἔσω καὶ ἔξω Ἑλλήνων, προστατευούσης αὐτὸ τῆς πρώην Βασιλίσσης Ἀμαλίας. Ὁ ἐκ Δανίας ἀρχιτέκτων K. Hansen ἔδωκε τὸ σχέδιον αὐτοῦ, ὅπερ ἐξετέλεσεν ὁ K. Δύσανδρος Καυταντζόγλους, ἀρχιτέκτου Ἑλληνο-Μακεδονίας, τὴν δὲ ἐσχάτως γενομένην ἐποικοδόμησιν νέου πατώματος ἐσχεδίασεν ὁ ἐκ Κεφαλληνίας Ἑλλην ἀρχιτέκτων K. Γ. Μεταξάς. Ἐδαπανήσαν δὲ ὦχρι τοῦδε δια τὴν οἰκοδομὴν αὐτοῦ, καὶ διὰ τὴν ἀγορὰν ἐπίπλων, σκευῶν καὶ ὄφθαλμοϊατρικῶν ὀργάνων, περίπου δραχμαὶ 200,000. Ἐκτὸς δὲ τῆς κτηματικῆς ταύτης περιουσίας, τὸ φιλανθρωπικὸν τοῦτο κατάστημα ἔχει σήμερον καὶ χρηματικὴν περιουσίαν, ἀναβαίνουσαν εἰς δραχ. 60,000. Αἱ ἐτήσιοι πρόσδοιαι αὐτοῦ, ἐκ τόκων καὶ ἐτησίων συνδρομῶν, ἀνέρχονται εἰς δραχμ. 10,000 περίπου.

Οἱ ἐν αὐτῷ κατ' ἔτος νοσηλευόμενοι εἰσὶ κατὰ μέσον ὅρον 1200 ἐξ αὐτῶν 100 περίπου νοσηλεύονται ἐν τῷ καταστήματι δωρεάν.

Οἱ δὲ ὄλικὸς ἀριθμὸς τῶν ὦχρι τοῦδε φοιτησάντων συμποσοῦται εἰς 12,000 περίπου.

Οἱ μεγαλύτεροι εὐεργέται τοῦ φιλανθρωπικοῦ τούτου καταστήματος εἰσὶν οἱ ἐξῆς.

Ο Βαρώνος Γ. Σίνας, ἐκ Μακεδονίας, κατ.

Βιέννης	δραχ. 28,000
δ Βαρώνος Σέμων Γ. Σίνας	" 11,000
δ Κ. Μιχαήλ Τοσίτσας, ἐξ Ἡπείρου	" 11,000
ἡ Ἐλένη Μιχ. Τοσίτσα, ἐξ Ἡπείρου	" 12,000
δ Κ. Γ. Μπίκας, ἐξ Ἡπείρου.	" 12,000
δ Κ. "Αγγελος Γιαννικέσης, ἐκ Ζακύνθου	" 10,000
δ Κ. Ἀλεξ. Κασσαβέτης, ἐκ Θεσσαλίας	" 8,460
δ Κ. Δημ. Μ. Βασιλείου, ἐξ Ἡπείρου	" 8,000
δ Πρέγκηψ Γρηγόριος Χαντζερῆς.	" 6,000
δ Κ. Τριαντάφυλλος Μπάρτας, ἐξ Ἡπείρου	" 6,000
δ Κ. Εὐαγγελης Ζάππας, ἐξ Ἡπείρου	" 5,000

5) ΤΟ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ.

Ἐκτὸς τοῦ Στρατιωτικοῦ Νοσοκομείου, ὅπερ δαπάναις τοῦ δημοσίου ὥκοδομήν την ὅπιστεν τῆς Ἀκροπόλεως καὶ ἀπέναντι τοῦ θεάτρου τοῦ Διονύσου, ὑπάρχει ἐν Ἀντήναις καὶ τὸ δημοτικὸν Νοσοκομεῖον, οἰκοδομηθὲν ὅπιστεν τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐν τῷ Νοσοκομείῳ τούτῳ ἐν ἀνάγκῃ ὑπάρχουσιν ἐκατὸν κλίναι, ὑπάρχουσι δὲ ἐν αὐτῷ Ναὸς, αἴθριος, φαρμακεῖον, νεκροτομεῖον, καὶ ἀμφιβιέστρον δια τοὺς μαῶητὰς τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, οἵ τινες ἐν αὐτῷ διδάσκονται τὴν Κλινικήν.

Διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ Νοσοκομείου τούτου ἐδαπανήσαν δραχμαὶ 200,000· διατηρεῖται δὲ δαπάναις τοῦ δήμου Ἀντηναίων, καὶ διὰ τῶν συνεισφορῶν καὶ ἀφερωμάτων τῶν φιλανθρώπων ὁμογενῶν.

6) ΤΟ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΠΤΩΧΟΚΟΜΕΙΟΝ.

Τὸ 1865 συνέστη ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τῶν φιλαγάδων πολιτῶν ἡ “Ἐλεῆμων Ἐταιρία,” πρὸς περίσταλψιν τῶν ἐν τῇ προτευούσῃ καὶ ἐν Πειραιεῖ πτωχῶν, ὅπως ἔκλείψωσιν ἀπὸ τοὺς Ναοὺς καὶ τὰς ὁδοὺς οἱ ἐπαῖται καὶ οἱ ἀνάπτηροι. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐνοικιάσθη ἐπίτηδες κατάστημα, ὅπερ Πτωχοκομεῖον ἐκλήθη, κείμενον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἐρμοῦ, ἀπέναντι τοῦ σταθμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου.

Ἐν τῷ Πτωχοκομείῳ τούτῳ ἐνδιαιτῶνται καὶ διατρέφονται ἥδη περὶ τὰ 45 ἄτομα· ἀλλ’ ἔκτὸς τούτων ἡ Ἐλεῆμων Ἐταιρία περίσταλπει καὶ ἔτερα 1000 περίπου ἄτομα, κατοικοῦντα ἔκτὸς τοῦ Πτωχοκομείου.

Πρὸς συντήρησιν δὲ τοῦ Πτωχοκομείου καὶ περίσταλψιν τῶν ἀνωτέρω ἄτόμων, δαπανᾷ ἡ Ἐταιρία κατ’ ἓτος περὶ τὰς δραχ. 50,000. Ἡ δὲ χρηματικὴ καὶ κτηματικὴ περιουσία τῆς Ἐλεῆμονος Ἐταιρίας ἀνέβη, κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1869, εἰς δραχμὰς 132,644.

Ιδοὺ δὲ οἱ μεγαλύτεροι εὐεργέται τῆς Ἐλεῆμονος Ἐταιρίας.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων Γεώργιος δραχ. 9,900	
Οἱ ἀδελφοὶ Σ. καὶ Π. Νικολαΐδαι, ἐξ Ἡπείρου,	
κάτοικοι Ἀθηνῶν	» 45,000
ὁ Κ. Ἰωάν. Κασσαβέτης ἐκ Θεσσαλίας κατ.	
Σύρου	» 33,227
ὁ Κ. Ἀν. Ἰωαννίδης, ἐκ Μακεδονίας, κάτοικος	
Μαγκεστρίας	» 10,000
ὁ Κ. Γ. Μπίκας, ἐξ Ἡπείρου, κάτοικος Ὁδη-	
σοῦ.	» 5,000

ἡ Κ. Α. Ristori, ἡ δοποιὸς Ἰταλίς	δραχ.	3,630
ὁ Κ. Δ. Μαυροκορδάτος, ἐκ Κωνσταντινουπόλεως	»	2,504
ὁ Κ. Γ. Α. Μαυροκορδάτος, ἐκ Κωνσταντινουπόλεως	»	1,000
ὁ Κ. Εύστρ. Ταμβάκος, ἐκ Χίου	»	3,365
ὁ Κ. Ἰω. Δούμας, ἐξ Ἡπείρου, κάτοικος Ὀδησσοῦ	»	4,800
ὁ Κ. Γ. Τζέμας, ἐξ Ἡπείρου	»	4,000
ὁ Κ. Γ. Σταύρου ἐξ Ἡπείρου	»	2,500
ἡ Κ. Heloise Radu Γαλλίς	»	2,000
ὁ Κ. Ἀλέξ. Σούτσος, ἐκ Κωνσταντινουπόλεως	»	7,800
ὁ Κ. Θεόδωρος Μαρμαρᾶς	»	1,000
ἡ Α. Υ. ἡ μεγάλη Δούκισσα Ἀλεξάνδρα	»	2,000
ὁ Κ. Ἰωάννης Τζουρᾶς	»	1,000
ὁ Κ. Κωνστ. Α. Ἀποστολίδης, κάτοικος Μαγκεστρίας	»	2,865
ἡ Κ. Χαριτίνη Ν. Θωμᾶς ἐκ Κωνστ. κάτοικος Ἀσηγῶν	»	1,000
ὁ Κ. Ἰωάννης Λαδόπουλος	»	2,500
ὁ Κ. Νικόλαος Τοσίτσας, ἐξ Ἡπείρου	»	1,000
ὁ Κ. Μανουὴλ Βικέλας ἐκ Μακεδονίας κάτοικος Ἀσηγῶν	»	1,000
Καὶ διάφοροι ἄλλοι εἰς μικροτέρας δόσεις ἔδωκαν	»	20,886

7) ΤΟ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΒΡΕΦΟΚΟΜΕΙΟΝ.

Ἐν τῷ φιλανθρωπικῷ τούτῳ καταστήματι, κειμένῳ παρὰ τὸν ναὸν τῶν ἀγίων Θεοδώρων, διατρέφονται καὶ περι-

νάλπονται, δαπάνη τοῦ δήμου Ἀθηναίων καὶ ὑπὸ μισθωτῶν τροφῶν, τὰ ἔκδετα βρέφη. Ἡ σύστασις τοῦ βρεφοκομείου τούτου ἐξήλειψε τὰ ἀποτρόπαια ἐγκλήματα τῆς ἐκτρώσεως καὶ τῆς βρεφοκτονίας. Ἕκουσαμεν, ὅτι ὑπέρ τοῦ φιλανθρωπικοῦ τούτου καταστήματος ὁ ἐξ Ἡπείρου Κ. Κοντογιαννάκης, κάτοικος Πετρουπόλεως προσήγεγκε δραχμὰς 45,000.

8) Ο ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΔΕΩΣ.

Ο λερός οὗτος Ναὸς ἀνηγέρθη εἰς τὸ κεντρικώτερον μέρος τῆς πόλεως, παρὰ τὴν μεγάλην ὁδὸν τοῦ Ἐρμοῦ. Ἡ οἰκοδομὴ του ἡρέστη τῷ 1843, ἀπεπερατώθη δὲ τῷ 1862. Πρῶτος ἀρχιτέκτων αὐτοῦ ὑπῆρχεν ὁ ἐξ Ἡπείρου Κ. Δημήτριος Ζέζος. Ἐδαπανήσαν δὲ διὰ τὸν Ναὸν αὐτὸν περὶ τὰς δραχ. 700,000. Τὸ τῆμα τοῦ ποσοῦ τούτου εἰσεπράχθη ἐκ διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων τῶν Ἀθηνῶν, τὸ δὲ ᾔλλο τῆμα ἐκ διαφόρων συνεισφορῶν τῶν τε ἕσω καὶ ἕξω Ἑλλήνων. Ο πρώτην Βασιλεὺς "ΟἎνων προσήγεγκε δραχ. 20,000

Ο Βαρῶνος Γ. Σίνας ἐκ Μακεδονίας . . . " 10,000

Ο Βαρῶνος Σίμων Γ. Σίνας ἐκ Μακεδονίας " 86,000

Ταὶ δὲ λοιπὰ κατεβλήσησαν παρ' ᾔλλων εἰς μικροτέρας δόσεις.

Ἐκτὸς τοῦ Ναοῦ τῆς Μητροπόλεως καὶ ᾔλλοι ναοὶ ἐν Ἀθήναις ὥκοδοι μήσησαν, ἀνεκαινίσησαν, ἐμεγείσυνταισαν καὶ διεκοσμήσησαν τῇ συνδρομῇ τῶν φιλοχρίστων πολιτῶν, ὡς ὁ τῆς Ἀγίας Εἰρήνης, ὁ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ὁ τοῦ Ἀγίου Πειραιώς, ὁ τῆς Χρυσοσπηλιώτης καὶ ᾔλλοι.

9) ΤΟ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΣΑΚΕΙΟΝ ΤΗΣ ΦΙΛΕΚΠΑΙ- ΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.

Ἡ Φιλεκπαιδευτικὴ Ἐταιρία συνέστη ἐν Ἀθήναις τῷ 1836, πρὸς διάδοσιν τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως, καὶ ιδίως πρὸς μόρφωσιν διδασκαλισσῶν, ὅπως δι' αὐτῶν ἐκπαι-
δευτήρι τὸ γυναικεῖον φῦλον.

Ἡ Ἐταιρία αὕτη διατελεῖ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Με-
γαλειοτάτης Βασιλίσσης τῶν Ἑλλήνων Ὁλγας, διευθύνεται
δὲ ὑπὸ δωδεκαμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐκλεγομένου
κατ' ἓτος ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως τῶν μελῶν αὐτῆς.

Ἡ Φιλεκπαιδευτικὴ Ἐταιρία διατηρεῖ σήμερον τὰ ἔξι τοις
ἐννέα ἐκπαιδευτικὰ κατειδρύματα.

- 1) Τὸ Ἀρσάκειον Παράεναγωγεῖον.
- 2) Τὸ ἐξωτερικὸν Διδασκαλεῖον.
- 3) Τὸ Τοσίτσειον ἀλληλοδιδακτικὸν καὶ συνδιδακτικόν.
- 4) Τὸ πρότυπον Νηπιαγωγεῖον.
- 5) Τὸ ἐν Μενιδίῳ (Ἀχαρναῖς) δημοτικὸν τῶν κορασίων.
- 6) Τὸ ἐν Κηφισσίᾳ δημοτικὸν τῶν κορασίων.
- 7) Τὸ ἐν Κερκύρᾳ Ἑλληνικὸν Παράεναγωγεῖον.
- 8) Τὸ ἐν Κερκύρᾳ δημοτικὸν τῶν κορασίων.
- 9) Τὸ ἐν Κερκύρᾳ Νηπιαγωγεῖον.

Προτίθεται δὲ ἡδη, ὡς πληροφορούμενα, νὰ συστήσῃ
ἰδίαις δαπάναις καὶ ἑτερον δημοτικὸν Σχολεῖον κορασίων ἐν
Πατησίοις.

Διὰ τῶν εἰρημένων δὲ ἐννέα ἐκπαιδευτηρίων αὐτῆς ἐκπαι-
δεύει ἡδη περὶ τὰς 1,200 Ἑλληνίδας, πλείστας δὲ ἐξ αὐτῶν
δωρεάν.

Τὸ Ἀρσάκειον, σχεδιασθὲν μετὰ πλείστης ἀρχιτεκτονικῆς φιλοκαλίας ὑπὸ τοῦ Ἐλληνος ἀρχιτέκτονος Κ. Λυσάνδρου Καυταντζόγλου, κεῖται ἐπὶ τῆς λεωφόρου Πανεπιστημίου. Ἐν αὐτῷ δὲ ὑπάρχουσι βιβλιονήσκη, συλλογὴ ὄργανων τῆς φυσικῆς πειραματικῆς, Ναὸς, θεραπευτήριον, δύο μεγάλαι αἵνεονσαι, κοιτῶνες εὑρύχωρει, ἐστιατόρια, ιματιονήσκαι, αἴσουσαι παραδόσεων, γυμναστήριον, αὐλὴ καὶ κῆπος.

Πρὸς ἀνέδρυσιν καὶ συντήρησιν τοῦ ὄρατον τούτου καταστήματος, ἀποπερατωνέντος τῷ 1852, ὁ Κ. Ἀπόστολος Ἀρσάκης, τέκνον μεγάλημον τῆς εὐάνδρου Ἡπείρου, ἔδωδεν δραχ. 500,000, ἐδωρήσατο δὲ αὐτὸν ἐπὶ ἀγανῆ τῆς Ἐλληνικῆς φυλῆς τῇ φιλεκπαιδευτικῇ Ἔταιρίᾳ, ἥτις ἀνατέθεψεν καὶ ἐκπαιδεύει τῇδη ἐν αὐτῷ περὶ τὰς 130 ἐσωτερικὰς μαθητρίας, καὶ περὶ τὰς 70 ἄλλας, φοιτώσας ἔξωνεν ἐν τῷ Ἀρσακείῳ, ἀλλὰ μὴ ἐνδιαιτωμένας ἐν αὐτῷ. Σημειώτεον δὲ ὅτι ἐκ τῶν ἐσωτερικῶν 17 ἐκπαιδεύονται δωρεὰν, ἥτοι δαπάνῃ τῆς Ἔταιρίας.

Ἐν τῷ Ηαρνεαγωγείῳ τούτῳ, διηγημένῳ εἰς ἀλληλοδιδακτικὸν, συνδιδακτικὸν. καὶ πέντε τάξεις, διδάσκονται αἱ Ἐλληνίδες τὴν Ἐλληνικὴν καὶ τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν, τὴν Ἰερὰν Ἰστορίαν καὶ τὴν Κατήχησιν, τὴν Χριστιανικὴν Ἡσικὴν καὶ τὴν Ἐρμηνείαν τοῦ Εὐαγγελίου, τὴν Ἐλληνικὴν καὶ γενικὴν Ἰστορίαν, τὴν Γεωγραφίαν, Ἀριθμητικὴν καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς Γεωμετρίας, τὰ στοιχεῖα τῆς φυσικῆς πειραματικῆς καὶ τῆς ἔωσιογίας, τὴν καλλιγραφίαν καὶ ἔχνογραφίαν, τὴν γυμναστικὴν καὶ τὸν χορὸν, τὴν ὄργανικὴν καὶ ὄδικὴν μουσικὴν, τὴν φαπτικὴν καὶ διάφορα χειροτεχνήματα, τὴν οἰκιακὴν Οἰκονομίαν, τὴν Παιδαγωγίαν, τὴν μεσοδον τῶν

ἀλληλοδιδακτικῶν Σχολείων, καὶ τὴν μεσόδον τῶν Νηπιαγωγείων (Salles d' asile).

Διευθύνεται δὲ ἐσωτερικῶς τὸ Ἀρσάκειον ὑπὸ μιᾶς Διευθυντρίας καὶ μιᾶς ὑποδιευθυντρίας, ἐκάστη δὲ τάξις αὐτοῦ ὑπὸ μιᾶς Ἐπιμελητρίας (Surveillante). Διδάσκουσι δὲ ἐν αὐτῷ περὶ τὸν 20 Κανηγητὰς, ἐξ ᾧ καὶ τινες Κανηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀνηγῶν.

Ἡ Β. Κυβέρνησις, ὅπως δύσῃ ἐπίσημον δεῖγμα τῆς πρὸς τὸ Ἀρσάκειον ὑπολήψεως καὶ ὁκρας αὐτῆς ἐμπιστοσύνης, διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος ἀνέστη εἰς τὸν Κανηγητὰς τοῦ Ἀρσακείου τὴν ἔξτασιν καὶ βασιμολογίαν τῶν Ἑλληνίδων, αἵτινες, ὅπουδήποτε καὶ ἀν ἐσπουδασκαν, ζητοῦσι διδασκαλίαν πτυχίου παρὰ τῆς Β. Κυβερνήσεως. Σημειώσεον δέ, ὅτι αἱ πλεῖσται τῶν ἐν Ἑλλάδι διδασκαλισσῶν τῶν δημοτικῶν Σχολείων τῶν κορασίων καὶ τῶν ἐν τῇ εὐρωπαϊκῇ καὶ Ἀσιατικῇ Τουρκίᾳ, ἐν τῇ Ρουμανίᾳ καὶ ἐν τῇ Δυτικῇ Εὐρώπῃ διδασκουσῶν Ἑλληνίδων, εἶναι μαντήτριαι τοῦ Ἀρσακείου, τῷ τοῦ ἔξωτερικοῦ τῆς φιλεκπαιδευτικῆς Ἐταιρίας Διδασκαλείου, περὶ οὗ κατωτέρῳ γίνεται λόγος.

10) ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.

Τὸ ἔξωτερικὸν Διδασκαλεῖον τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἐταιρίας κατέται επὶ τῆς λεωφόρου Πανεπιστημίου, πλησίον τοῦ Ἀρσακείου καὶ συγκοινωνοῦν μετ' αὐτοῦ ἔσων διὰ τοῦ κήπου. Ἡ οἰκοδομὴ αὐτοῦ ἡγοράσση παρὰ τῆς Ἐταιρίας πρὸς χρῆσιν τοῦ Διδασκαλείου τῶν ἔξωτερικῶν μαντήτρων, ἀντὶ δραχ. 68,000. Ἐν αὐτῷ φοιτῶσιν, ἔξων περὶ τὰ 350

κορασία, διδασκόμενα ἀπαντα τὰ ὡς ἀνωτέρῳ ἐν τῷ Ἀρσακείῳ παραδιδόμενα μανῆματα, καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν Διδασκάλων ἐκτὸς μικρῶν ἐξαιρέσεων. Διαιρεῖται δὲ καὶ τὸ Διδασκαλεῖον εἰς πέντε τάξις, ἐξ ᾧ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν, ἔνεκεν τῆς πληνύος τῶν ἐν αὐταῖς μανῆτριῶν, ὑποδιαιροῦνται εἰς δύο τμήματα. Ἐκάστη δὲ τάξις, καὶ ἔκαστον τμῆμα τάξεως ἔχει ἴδιαν Ἐπιμελήτριαν. Ἀπασαι δὲ αἱ Ἐπιμελήτριαι καὶ μανῆτριαι τοῦ ἐξωτερικοῦ Διδασκαλεῖου διαιτελοῦσιν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ ἐπιτήρησιν τῆς Διεύθυντρίας καὶ Ὑποδιεύθυντρίας τοῦ Ἀρσακείου.

Τὰ μηνιαῖα δίδακτρα, ὅτινα αἱ μανῆτριαι τοῦ ἐξωτερικοῦ Διδασκαλεῖου πληρόνουσιν, εἶναι δραχ. 4 μέχρις 6· ἀλλα πλεῖσται τῶν μανῆτριῶν αὐτοῦ φοιτῶσι δωρεὰν, ἀπαλαττόμεναι τῆς πληρωμῆς τῶν διδάκτρων ἔνεκεν οἰκογενειακῶν δυσχερειῶν.

Αἱ ἀποπερατῶσαι τὰ μανῆματα τοῦ Διδασκαλεῖου καὶ εὑδοκιμοῦσαι εἰς τὰς πτυχιακὰς ἐξετάσεις λαμβάνουσι, παρὰ τῆς B. Κυβερνήσεως, πτυχίου διδασκαλικόν.

11) ΤΟ ΤΟΣΙΤΖΕΙΟΝ, ΠΡΟΤΥΠΟΝ ΑΛΛΗΛΟΔΙΔΑΚΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.

Τὸ Τοσίτζειον, ἀρχιτεκτονηθὲν τῷ 1865 μετὰ πλείστης φιλοκαλίας ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος Κυρίου Δυσάνδρου Καυταντζόγλου, καίται ἐπὶ τῆς ἑδοῦ Σταδίου, παρὰ τῷ Ἐσνικῷ Τυπογραφείῳ, συγκοινωνεῖ δὲ ἐσωτῆν διὰ τοῦ κήπου μετὰ τοῦ Ἀρσακείου.

Πρὸς οἰκοδομὴν καὶ συντήρησιν αὐτοῦ ἐξώδυνσε φιλοτί-

μως ἡ ἐξ Ἡπείρου Καὶ Ελένη Μιχ. Τοσίτσα δραχμὰς 170,000 περίπου.

Τὸ ὠραῖον αὐτὸν κτίριον ἔχει πρόσοψιν ἐκ μαρμάρου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου, περιέχει δὲ εὑρύχωρον πρόδωμον, τέσσαρα δωμάτια, μίαν μεγίστην αἰώνουσαν, αὐλὴν, βρύσιν καὶ τὰ λοιπὰ ἀναγκαῖα, ἐδωρήσῃ δὲ παρὰ τῆς ἀοιδίμου Ἐλένης Μιχ. Τοσίτσα τῇ Φιλεκπαιδευτικῇ Ἐταιρίᾳ, ὅπως ἐν αὐτῷ διατελῇ τὸ πρότυπον Ἀλληλοδιδακτικὸν καὶ Συνδιδακτικὸν Σχολεῖον αὐτῆς, διδάσκηται δὲ ἐν αὐτῷ νεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς καὶ ἡ μενοδὸς τῶν Ἀλληλοδιδακτικῶν Σχολείων εἰς τὰς μανῆτρίας τοῦ τε Ἀρσακείου καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ Διδασκαλείου.

Φοιτῶσιν ἐν τῷ Τοσιτζέϊ φ περὶ τὰ 300 κοράσια, τὰ πλεῖστα δωρεάν. Διευθύνεται δὲ ὑπὸ τριῶν Διδασκαλισσῶν, διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἐταιρίας.

12) ΤΟ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΠΡΟΤΥΠΟΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΝ ΤΗΣ ΦΙΛΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.

Πρῶτος ὁ ἀρχαῖος ἥμιν ὄλοντος Ηλάτων, ἐν τοῖς Νόμοις αὐτοῦ, ὑπέδειξε τὴν ἀνάγκην τῶν Νηπιαγωγείων ἀπανταί δὲ τὰ πεπολιτισμένα ἐνηνη συνηράντησαν την ἀνάγκην αὐτῶν, καὶ ἀπανταχοῦ τῆς Εύρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς κατὰ διαφόρους μενοδούς ἐσυστήνησαν Νηπιαγωγεῖα, ἐν οἷς τὰ μικρὰ παιδία, ἀπὸ τῆς τριετοῦς μέχρι τῆς ἑπταετοῦς αὐτῶν ἡλικίας καὶ πρὸν εἰσελνώσιν εἰς τὰ δημοτικὰ Σχολεῖα, καὶ διωνητικῶς ἀναπτύσσονται καὶ τέσσαιρες καὶ νέρησκευτικῶς καλλιεργοῦνται, καὶ σωματικῶς ἐξασκοῦνται, διὰ μενό-

δων καταλλήλου εἰς τὴν ἡλικίαν αὐτῶν. Ἡ ἡλικία αὗτη εἶναι
ἀναντιβούτως ἡ κριτική τέρας ἡλικία τοῦ ἀνθρώπου· κατα-
τὴν ἀγωγὴν, ἣν λάβῃ ὁ ἄνθρωπος ἐν τῇ ἡλικίᾳ του ταύτη,
κανονίζεται διάλογον τὸ μέλλον αὐτοῦ. Ἐὰν ἐν τῇ ἡλικίᾳ
ταύτη διαπλασθῇ ἐγκαίρως διὰ τῆς Νηπιαγωγικῆς μεσόδου,
βεβαίως καὶ μανητής νοήμων καὶ χρηστὸς τῶν δημοτικῶν
καὶ ἀνωτέρων Σχολείων νίστει προπαρασκευασθῇ, καὶ ἀγα-
νίας πολίτης νίστει ἀναδειχθῇ. Ἀλλὰ δυστυχώς παρ' ἥμιν
τὰ πλεῖστα τῶν τέχνων τοῦ λαοῦ, ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως Νη-
πιαγωγείων παραμελούμενα εἰς τὰς ἀγυιὰς καὶ τὰς πλα-
τείας, κατὰ τὴν κριτικήν τοῦ λαοῦ καὶ εὐπλαστοτέρων αὐτῶν
ἡλικίαν, ναυαγοῦσιν ἀκολούθως καὶ συματικῶς καὶ διανοη-
τικῶς καὶ νίρησκευτικῶς καὶ τριτικῶς, διότι ὅλως ἀπροπαρα-
σκεύαστα, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν κακῶς προπαρεσκευασμένα εἰσέρ-
χονται εἰς τὰ δημοτικὰ καὶ ἐξ αὐτῶν εἰς τὰ ἀνώτερα Σχολεῖα
τοῦ Κράτους, καὶ ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν κοινωνίαν. "Οἵτεν δε-
καίως τὰ Νηπιαγωγεῖα νιεωροῦνται, ως ὁ θεμέλιος λίθος
τῆς ὁρθῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τῆς χρηστῆς ἀγωγῆς τῶν λαῶν.
Τὴν ἀνάγκην τῆς ἐν Ἑλλάδι συστάσεως Νηπιαγωγείων συγγρ-
ανθήη καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἐταιρίας,
ἵναν μελετήσουν τὰς διαφόρους μεσόδους, καὶ ὀφεληθεῖν ἐκ
τῆς γενναιίας προσφορᾶς δέκα χιλιάδων δραχμῶν, ἃς ὁ φιλο-
γενέστατος Κ^α Μιχαήλ Σπάρταλης διὰ τοῦ Κυρίου Δέοντος
Μελά, Προέδρου τῆς Φιλεκ. Ἐταιρίας προσήγαγεν αὐτῇ,
καὶ τὴν Συλλογὴν τῶν βιβλίων καὶ εἰκονογραφιῶν τῶν Νη-
πιαγωγείων ἐπρομηθεύσαντο, καὶ τὴν ἀξιότιμον νεάνιδα Κ^α Ἰφι-
γένειαν Δημητριάδου, ἐκπαιδευθεῖσαν εὑδοκίμως ἐν τῷ Ἀρ-
σακείῳ, ἀπέστειλαν εἰς Παρισίους, ἵπας δαπάναις τῆς
Ἐταιρίας, διδαχήσαντον μεσόδου τῶν Νηπιαγωγείων (Salles

d'asile) παρὰ τῆς ἐξόχου Κ^α Pape-Carpantier, ἵτις διευ-
νήσει τὸ πρότυπον ἐν Παρισίοις Νηπιαγωγεῖον. Καὶ οὕτω
κατέρνιψεν ἦδη ἡ Φιλεκπαιδευτικὴ Ἐταιρία νὰ συστήσῃ
ἐν Ἀνήγους πρότυπον Νηπιαγωγεῖον, διευνήσυνόμενὸν λίαν
εὐδοκίμως παρὰ τῆς εἰρημένης Κ^α Ἰφιγενείας Δημητριάδου.

Ἐν τῷ Νηπιαγωγείῳ τούτῳ φοιτῶσιν ἤδη περὶ τὰ 50
μικρὰ τέκνα ἐκ τῶν καλλιτέρων οἰκογενειῶν τῶν Ἀνηγῶν,
συγχρόνως δὲ ἐν αὐτῷ διδάσκονται τὴν ὥραιάν καὶ τερπνήν
μεταδόν τῶν Νηπιαγωγείων καὶ αἱ μαθήτριαι τοῦ τε Ἀρσα-
κείου καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ Διδασκαλείου τῆς Φιλεκπαιδευτι-
κῆς Ἐταιρίας. Ἐν τῷ Νηπιαγωγείῳ τούτῳ ἐδιδάχθη τὴν
μεταδόν καὶ ἡ τοσοῦτον εὐδοκίμως διευνήσυσα ἤδη τὸ ἐν
Κερκύρᾳ Νηπιαγωγεῖον τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἐταιρίας Κ^α
Πέρβελη· ἐν αὐτῷ δὲ ἐμορφώθησαν ἤδη καὶ ὅλον ἐν μορφό-
νονται καὶ ἔτεραι ἀξιαι Διευνήσυται Νηπιαγωγείων. Ἄς
εὐχώμενα δὲ, ὅπως τῇ συνδρομῇ τῆς Β. Κυβερνήσεως, τῶν
Δήμων καὶ τῶν φιλοκάλων Ἑλλήνων, πολλαπλασιασθῶσι, καὶ
ἐν Ἀνήγους καὶ ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος, τὰ Νηπιαγω-
γεῖα, ἐπ' ἀγανάφη τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ τῆς Ἑλληνικῆς
πολιτείας.

Ἡ εὐχὴ μας αὗτη ἕρχεται εὐτυχῶς πραγματοποιουμένη.
Τῇ συνδρομῇ τοῦ δεκακιτζιλιαδράχμου ηληροδοτήματος τοῦ
ἔξι Ἰωαννίνων μακαρίτου Γεωργίου Α. Μελᾶ καὶ διὰ τῆς
προσφορᾶς δραχμῶν 5,000 ἐκ μέρους τοῦ φιλογενεστάτου
Βαρώνος Σήμωνος Γ. Σύνα, δραχ. 4,000 ἐκ μέρους τοῦ ἐν
Μαγκεστρίᾳ φιλοκάλου Κ^α Ἀν. Ἰωαννίδου, δραχ. 2,000 τῆς
φιλογενεστάτης Κυρίας Τερψιχόρης Β. Μελᾶ, δραχ. 2,000
τοῦ μακαρίτου Αίμυλίου Γρ. Νοταρᾶ, καὶ ἔτερων τινῶν πο-
σῶν ἄτινα ἄλλοι τινὲς φιλόκαλοι ὁμογενεῖς προσήγνυκον τῇ

Ἐταιρίᾳ, πρόκειται ἦδη ν' ἀνεγείρη αὕτη Νηπιαγωγεῖον ἐν
Ἀνήναις ὑπέρ τῶν πτωχῶν τέκνων τοῦ λαοῦ. Εἶδε καὶ
ἄλλα τοιαῦτα προσεχός νὰ συστηθῶσι καὶ ἐν Ἀνήναις καὶ
κανένας ὅλας τὰς πόλεις τοῦ Ἐλληνικοῦ Βασιλείου!

Ἐν τούτοις ἡ Φιλεκπαιδευτικὴ Ἐταιρία, πρὸς συντήρη-
σιν τῶν ᾧνω μηνηστέντων ἐννέα ἔκπαιδευτικῶν καναδρυμάτων
αὐτῆς, ἐξοδεύει ἐτησίως περὶ τὰς δραχμὰς 200,000. Τὰ δὲ
βέβαια καὶ τακτικὰ εἰσοδήματα αὐτῆς ἐκ τῶν κτημάτων,
τῶν τόκων, καὶ τῶν συνδρομῶν τῶν μελῶν αὐτῆς ἀναβαίνουσι
κατ' ἓτος εἰς δραχμὰς 40,000 περίπου. Λα-
πὸν ὅπως διὰ νέων συνεισφορῶν καὶ αληροδιτημάτων αὐτῆσσῃ
τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα αὐτῆς, ἵνα δυνηθῇ νὰ ἐπεκτείνῃ ἕτι
μᾶλλον τὰς εὑεργετικὰς αὐτῆς ἐνεργείας διὰ τῆς συστάσεως
καὶ ἄλλων Νηπιαγωγείων καὶ δημοτικῶν Σχολείων.

Ἡ δὲ χρηματικὴ καὶ κτηματικὴ περιουσία τῆς Φιλεκ-
παιδευτικῆς Ἐταιρίας ἀναβαίνει σήμερον εἰς 1,014,379
δραχμὰς, ἐξ ὧν εἰς κτήματα ἔχει δραχ. 677,283, εἰς χρή-
ματα δὲ, ἐνδεδυμένα εἰς μετοχὰς καὶ ὅμολογίας τῆς Ἐταιρίας.
Τραπέζης καὶ εἰς ὅμολογίας τοῦ Ἐπινικοῦ δανείου δραχμὰς
347,095. Απὸ τῆς συστάσεως δὲ αὐτῆς (1836) μέχρι σή-
μερον, εἰςέπραξεν ἡ Ἐταιρία αὕτη εἰς χρήματα παρὰ τῶν
μελῶν καὶ εὑεργετῶν αὐτῆς, δραχ. 700,000. Ιδοὺ δὲ οἱ εἰς
χρήματα καὶ κτήματα μεγαλύτεροι αὐτῆς εὑεργέται.

Απόστολος Ἀρσάκης, ἐξ Ἡπείρου, κάτοικος

Βουκουρεστίου . . . . . δραχ. 500,000

Ἐλένη Μιχ, Τοσίτζα, ἐξ Ἡπείρου, κάτοικος

Ἀνηνῶν . . . . . » 170,000

Βαρωνίς Ἰφιγένεια Σ. Σίνα κάτοικος Βιέννης » 105,600

Σπ. Βαλέττας, ἐξ Ἰου . . . . . » 37,700

Ἡ πρώην Βασίλισσα Ἀμαλία, ἐκ διαφόρων συνδρομῶν.	δραχ. 29,610
Γρηγόριος Γκίκας, ἐκ τῶν Ἡγεμονιῶν.	» 20,261
Μιχ. Τοσίτσας καὶ Μιχ. Στουρνάρης ἐξ Ἡπείρου.	» 16,160
Παντίας Ῥάλλης ἐκ Χίου, ἐμπόρος ἐν Λονδίνῳ	» 15,892
Γρηγόριος Κανέλλου Κατζίνης.	» 13,732
Ἡγούμενος Μελέτιος Κουτρουζανίου.	» 13,158
Ἡ ἐν Κωνστ. Ἐλληνικὴ Πρεσβεία ἐκ συνδρομῶν Πλοιάρχων.	» 14,200
Μιχαήλ Σπάρταλης ἐκ Σμύρνης, ἐμπόρος ἐν Λονδίνῳ	» 10,000
Γεώργιος Α. Μελάς ἐξ Ἡπείρου ἐμπόρος Κωνστ.	» 10,000
Ἄγ. Γιαννικέσης ἐκ Ζακύνθου, ἐμπόρος ἐν Τεργέστῃ.	» 9,663
Γ. Μπίκας ἐξ Ἡπείρου, κάτοικος Ὁδησσοῦ.	» 8,000
Ἀνανάσιος Ἰωαννίδης ἐκ Μακεδονίας, ἐμπόρος ἐν Μαγγεστρίᾳ.	» 8,000
Ἄλ. Γκίκας ἐκ τῶν Ἡγεμονιῶν.	» 7,915
Ἄργ. Οἰκονόμου.	» 6,224
Άλεξ. Κασσαβέτης ἐκ Θεσσαλίας, ἐμπόρος ἐν Λονδίνῳ.	» 5,640
Δῆμος Ἀνηναίων.	» 5,700
Ἡλίας Λ. Πανᾶς ἐκ Κεφαλληνίας, ἐμπόρος ἐν Λιβύρνῳ.	» 5,400
Νικόλαος Κρικότζος ἐκ Μακεδονίας.	» 4,660
Θεόδωρος Μανούσος ἐκ Μακεδονίας.	» 5,360
Άντ. Ἰωανν καὶ Κωνστ. Χη Κώστας ἐξ Ἡπείρου.	» 5,000

Σίμων Γ. Σίνας	δραχ. 5,000
Θ. Μπάλσας ἐκ τῶν Ἡγεμονιῶν	» 5,393
Φ. Φωτεινὸς	» 4,836
Ἐμ. Περίδης	» 4,352
Γεώργιος Ζαρείφης, ἐκ Κωνσταντινουπόλεως .	» 4,147
Ν. Μακρὺς	» 3,910
Ἀλ. Ἰωννίδης ἐκ Κωνστ. ἔμπορος ἐν Λονδίνῳ .	» 3,900
Ἀλ. Κουμπάρης, κάτοικος Ὀδησσοῦ	» 3,600
Ἐλένη Μπάλσα Χαντζεφῆ	» 3,372
Ι. Βιβέσκος ἐκ τῶν Ἡγεμονιῶν	» 3,560
Ι. Δαναστάσης, ἐκ τῆς Μακεδονίας	» 3,813

Αἱ δὲ λοιπαὶ προσφοραὶ ἐγένοντο παρὰ διαφόρων ἄλλων εἰς μικρότερα τῶν ἀνωτέρω ποσά.

13) ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ.

Τὸ ἐν Ἀνήγνωσι Πανεπιστήμιον ἐσχεδιάσθη ὑπὸ τοῦ Δανοῦ Ἀρχιτέκτονος Κυρίου Θεοφίλου Χάνσεω. Ἡ σύνοδομησις αὐτοῦ ἡρξᾶτο τῷ 1839. Διὰ Β. Διατάγματος τῆς 23 Φεβρ. 1839 διωρίσθη Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς σύνοδομῆς, ὅπως φροντίσῃ τὴν συλλογὴν συνεισφορῶν καὶ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἀνωτάτου τούτου ἐκπαιδευτικοῦ καθηγερύματος τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ἦσαν οἱ Κύριοι Γ. Κουντουριώτης, Α. Ζαΐμης, Θ. Κολοκοτρώνης, Λ. Χ. Βράνδης, Γ. Α. Ράλλης, Θεόδωρος Ράλλης. Γ. Γεννάδιος, Ν. Βάρβας καὶ Κ. Δ. Σχινᾶς. Γραμματεὺς δὲ τῆς Ἐπιτροπῆς ὁ ἄλλοι τοῦδε Γραμματεὺς τοῦ Πανεπιστημίου, ὁ ἀξιότιμος Κ^ος Γ. Δοκός.

Μετὰ τὴν σύστασιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἀμέσως ἐξεδόνησαν ἐγκύλιοι, δι' ᾧ προσεκλήσησαν πάντες νὰ μετάσχωσι τοῦ

ἔνσιγκοῦ τούτου ἔργου. Ἐκ τῶν πρώτων δὲ συνδρομῶν ἐτέ-
νησαν τὰ θεμέλια τῆς οἰκοδομῆς, τῆς ὅποίας ἡ πρώτη
πτέρυξ ἀπεπερατώσῃ ἐν ἔτει 1842.

Τοῦ μεσοδόμου καὶ τῆς δευτέρας πτέρυγος τὰ θεμέλια
ἐτένησαν μετά δύο ἔτη, τῇ γενναίᾳ συνδρομῇ τῆς φιλογενε-
στάτης τῶν Ἰωνιδῶν οἰκογενείας, ἥτις ἐπὶ τούτῳ προσήγαγε
δραχ. 30,000. Τούτων δὲ ἡ μέση οἰκοδόμησις ἀπερατώσῃ
τῷ 1849, ἡ δὲ ἐσωτερικὴ διακόσμησις τῷ 1864, τῇ γενναίᾳ
συνδρομῇ τοῦ Κ^ο Δημητρίου Βερναρδάκη, προσενεγκόντος
δραχ. 139,703.

Ἐδαπανήσησαν δὲ εἰς ὅλου τοῦ Πανεπιστημίου τὸ οἰκο-
δέματμα καὶ σύμπασαν τὴν ἐσωτερικὴν αὐτοῦ διασκευὴν
δραχμαῖ 750,921.

Συνδρομαὶ δὲ συγελέχησαν δραχ. 767,595, ἐξ ὧν δραχ.
223,043 ἐκ τῶν κατοίκων τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, αἱ δὲ
ὑπόλοιποι δραχμαὶ 544,552 παρ' ὅμοιοις καὶ φιλομούσων,
ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος διαμενόντων.

Ψοτηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου κατὰ τὸ τρέχον ἀκαδημαϊ-
κὸν ἔτος εἰσὶ 1178, ἐξ ὧν 237 ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, καὶ 941
ἐκ τῆς ἡμεδαπῆς. ἐξ αὐτῶν 24 εἰσὶν ἐγγεγραμμένοι εἰς τὴν
Θεολογικὴν Σχολὴν, 613 εἰς τὴν Νομικὴν, 364 εἰς τὴν Ἱα-
τικὴν, 134 εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν καὶ 43 εἰς τὸ Φαρμακευ-
τικὴν Σχολεῖον.

Κατηγηταὶ διδάσκουσιν ἐν τῷ Πανεπιστημῷ 50, ἐξ ὧν
6 εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν, 9 εἰς τὴν Νομικὴν, 16 εἰς
τὴν Ἱατρικὴν καὶ 19 εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν.

Χρηγηταὶ δὲ 16, ἐξ ὧν 5 εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν, 8 εἰς
τὴν Νομικὴν, 2 εἰς τὴν Ἱατρικὴν καὶ 1 εἰς τὴν Θεολο-
γικὴν.

Παραρτήματα δὲ τοῦ Πανεπιστημίου εἰσὶ 1) τὸ Φυσιογραφικὸν Μουσεῖον, 2) ἡ Ἀστυκλινικὴ, 3) τὸ Μαιευτήριον, 4) τὸ Ὁφέλαιμοϊατρεῖον, 5) ὁ Βοτανικὸς κῆπος, 6) τὸ Ἀστεροσκοπεῖον, 7) τὸ Χημεῖον, 8) ἡ Βιβλιοθήκη, 9) ἡ Φαρμακολογικὴ Συλλογὴ, 10) τὸ Ἀνατομικὸν θέατρον καὶ 11) τὸ Πανολογικὸν Ἀνατομεῖον.

Τὰ ἐτήσια ἔξοδα τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ ὑπολογίζονται εἰς δραχ. 187,615, τὰ δὲ ἐτήσια ἔσοδα αὐτοῦ εἰς δραχμὰς 164,110, εἰσπραττόμενα ἐκ τῆς χρηματικῆς καὶ κτηματικῆς περιουσίας αὐτοῦ.

Ίδού σημείωσις τῶν μεγαλητέρων συνδρομητῶν πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ ἐν Ἀνήγναις Πανεπιστημίου.

"Οὐαν δὲ πρώην Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος διὰ	
τὰ προπύλαια . . . , ...	δραχ. 40,000
Δημήτριος Βερναρδάκης ἐκ Κρήτης . . . »	139,703
Ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις	» 60,000
Οἰκογένεια Ἰωνιδῶν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως.	» 33,000
Κληροδότημα Δημ. Γαλανοῦ ἐξ Ἀνηγῶν.	» 34,441
Μιλόσχης Ὁβρένοβιτς, ἥγεμὼν Σερβίας . .	» 25,000
Ἰωάννης Δαναστάσης ἐκ Μακεδονίας . .	» 20,000
Δ. Θ. Τύρκας ἐκ Μακεδονίας	» 16,000
Ν. Ζωσιμᾶς ἐξ Ἡπείρου	» 12,000
Μ. Τοσίτσας καὶ Στουρνάρης ἐξ Ἡπείρου .	» 10,000
Στέργιος Δούμπας ἐκ Μακεδονίας	» 7,800
ἡ Α. Μ. δὲ Βασιλεὺς Γεώργιος	
Ζώης Χαραμῆς ἐξ Ἡπείρου	» 7,800
Μ. καὶ Κ. Τοσίτζαι ἐξ Ἡπείρου	» 6,000
Χρύσανθος Ἀβραμῆ	» 8,250
'Αδελφοὶ Ράλλη ἐκ Χίου	» 4,500

Κωνστ. Χαδίας	δραχ. 9,000
Δημ. Κωνσταντίνοβιτζ	» 8,000
Μιχαήλ Κοπέκας	» 7,000
Άργυρός Βράνης ἐκ Μακεδονίας	» 4,000
Κ. Γούναρης ἐξ Ἡπείρου	» 3,514
Βιβέσκος ἐκ τῶν Ἡγεμονιῶν	» 3,000
Στέφανος Τζετζίνιας ἐκ Χίου	» 3,000
Βαρών Solo de Rothschild	» 2,900
Άδελφοί Τζετζίνια ἐκ Χίου	» 2,500
Z. Σκαραμαγκᾶς ἐκ Χίου	» 2,017
Άλεξανδρος Σούτζος, ἐκ Κωνσταντινουπόλεως .	» 2,000
N. Στουρνάρης ἐξ Ἡπείρου.	» 2,000
Ο μέγας Δούξ Ολδεμβούνρ	» 2,000
Κωνστ. Βράνης	» 2,000
Παναγιώτης Μουράτης	» 2,000
Γεώργιος Τάρκου	» 2,000
Z. Τζετζίνιας ἐκ Χίου	» 2,000
Άπολλων Ρέτκιν	» 10,000

Τὰ δὲ λειπά προσήνεγκον διάφοροι ἄλλοι ὅμογενεῖς καὶ ἄλλοδαποί, εἰς ποσὰ μικρότερα τῶν σημειωθέντων.

Ἐν τῇ μεγάλῃ καὶ κομψοτάτῃ αἰνιόσῃ τοῦ Ἑλυσίου Πανεπιστημίου ἐτέτη ἦδη καὶ ἡ μαρμάρινος προτομὴ τοῦ ἀσιδίμου φιλελλήνος Ἀγγλου Φριδερίκου Γεύλφορδ, ἦν ἐποίησεν δὲ Ἐλλην γλύπτης Κύριος Ἰωάννης Κόσσος, κατὰ παραγγελίαν καὶ δαπάναις τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων μανθητῶν τῆς ἐν Κερκύρᾳ Ιονίου Ἀκαδημίας πρὸς διαιώνισιν τῆς πρὸς τὸν μέγαν αὐτῶν εὔεργέτην εὐγνωμοσύνης των.

Ἐν δὲ τῇ πλατείᾳ τοῦ Πανεπιστημίου προσεχώς πρόκειται νέον ενεγρήσιται, φιλοτίμω δαπάνη τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ

φιλοκάλου καὶ βασινπλούτου ὅμογενοῦς Κ^ου 'Αβέροφ, οἱ ἀνδριάντες τοῦ 'Ρήγα Φερδίναδου καὶ τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου, σχεδιασθέντες καὶ ἐκ μαρμάρου κατασκευαζόμενοι, ὃ μὲν ὑπὸ τοῦ "Ελληνος γλύπτου Κυρίου 'Ιωάν. Κόσσου, ὃ δὲ ὑπὸ ἑτέρου "Ελληνος γλύπτου τοῦ Κυρίου Φιτάλη.

14) ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

Ἡ ἐν 'Αιγαίαις 'Εσνικὴ Βιβλιοθήκη συνενώπιε σήμερον, διὰ Νόμου ἐκδικάσθεντος πρὸ τριῶν ἔτων, τὴν πρώην δημόσιον Βιβλιοθήκην καὶ τὴν τοῦ 'Εσνικοῦ Πανεπιστημίου Βιβλιοθήκην, περιέχει δε ὑπὲρ τὰς 100,000 τόμων. Τὸ πλεῖστον μέρος τῶν βιβλίων τούτων ἀνήκει εἰς τὴν ακαδημαϊκὴν Φιλολογίαν ἢ τοις τὴν 'Ελληνικὴν καὶ τὴν Λατινικήν. Τὸ τμῆμα τούτο, ἀποτελοῦν τὸ ἐν πέμπτων περίπου τῆς ὅλης Βιβλιοθήκης, εἶναι πλούσιον διὰ τὰς ἐκδόσεις τῶν ἀρχαίων συγγραφέων.

Χειρογράφων ἔχει ἡ Βιβλιοθήκη ἐν ὅλοις τόμους 600, καλώς διατηρούμενων, τῶν πλείστων δὲ ὅλης Θεολογικῆς καὶ 'Εκκλησιαστικῆς.

Τὰ πλεῖστα δὲ τῶν βιβλίων καὶ χειρογράφων τῆς 'Εσνικῆς Βιβλιοθήκης προέρχονται ἐκ προσφορῶν καὶ αληθιδιατήσεων ὁμογενῶν καὶ φιλελλήνων.

Οὕτως οἱ μακαρίται Καντηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Κ. Δωμανίδος ἐκ Θράκης, Θ. Μανούσος ἐκ Μακεδονίας, Θ. Φαρμακίδης ἐκ Θεσσαλίας, Ν. Κωστῆς ἐκ Θεσσαλίας, 'Α. Βενιζέλος ἐξ 'Αιγαίων, ἐδώρησαν τὰ βιβλία των μετὰ Σάνατον εἰς τὴν Βιβλιοθήκην. Καὶ ἄλλα δὲ προσέφερον οἱ ἀείμνηστοι Ζωσυμᾶδαι, ὃ Γ. Βελλιος, ὃ Π. Δάμπρος, ἥ γήρας Δε Κορώνος,

ὁ Δ. Παρθησιάδης, ὁ Ἰωάννης Ῥοδόλφος Ρήζ, καὶ Ἀκαδημίαι τῆς Πετρουπόλεως, τῶν Παρισίων, τῆς Βιέννης, τοῦ Βερολίνου καὶ τοῦ Μονάχου, ὁ ἐν Νεαπόλει τυπογράφος καὶ ἐκδότης Κριτικός Nodile, ὁ ἐν Ἀμερικῇ Σμιθσόνειος Σύλλογος (Smithsonian Institution), ὁ Ἰωανν. Σ. Ἀποστολόπουλος καὶ ἄλλοι πλεῖστοι, ὅν τὰ ὀνόματα κατ' ἓτος δημοσιεύονται ὑπὸ τῆς πρυτανείας τοῦ Ἑπικού Πανεπιστημίου.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1865 τὸ Ἑπικόν Πανεπιστήμιον δαπανᾷ κατ' ἓτος δραχμὰς 10,000 πρὸς ἀγορὰν βιβλίων, τῇ γνωμοδοτήσει ἐπιτροπῶν, συσταθεισῶν ἐπὶ τούτῳ ὑφ' ἐκάστης τῶν τεσσάρων Σχολῶν. Κατὰ τὰ τελευταῖα δὲ ἐτη ἦγόρασε τὴν πολύτομον καὶ πολύτιμον Πατρολογίαν, Ἐλληνικὴν καὶ Λατινικὴν, ἐκδοθεῖσαν ἐν Παρισίοις, τοὺς Βυζαντινοὺς Συγγραφεῖς ἐκδοθέντας ἐν Βόνη, καὶ τὰ Πρακτικὰ τῶν Συνόδων, ἐκδοθέντα τῷ 1728, ὅν μόνον ἐν ἀντίτυπῳ ὑπῆρχε διατίθεμον καὶ πρὸς πώλησιν κανόνης ἀλητοῦ τὴν Εὐρώπην (;)· ἦγοράσεη δὲ παρὰ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἀντὶ δραχμῶν 2500.

Δικριβῆ στατιστικὴν τῆς Ἑπικῆς Βιβλιοθήκης δὲν δυνάμεναι νὰ ἔχωμεν, πρὸν τὴν καταταχῆσθαι ὅλοκληρος τῆς βιβλιοθήκης ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τούτῳ ἐν αὐτῇ ἔργαζομένου ταξινόμου.

Τὴν ἐν Ἀνήγαντος Ἐπικήν Βιβλιοθήκην κοσμοῦσι καὶ 16 μαρμάρινοι προτομαὶ, παριστῶσαι τὸν πρωτομάρτυρα τῆς Ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως Πρήγαν τὸν Φερραῖον, τὸν Πατριάρχη Γρηγόριον τὸν ἀπαγχονισθέντα ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τοὺς πρωμάχους τῆς Ἐλληνικῆς Παλιγγενεσίας Ἀ. Υψηλάντην, Α. Κουντουριώτην, Η. Μαυρομχάλην, Θ. Κολοκοτρώνην, Α. Μιαούλην, Κ. Κανάρην, Α. Διάκον, Α. Μαυ-

ροκορδάτου, Ἰ. Καποδίστριαν, Ἀ. Κοραήν, καὶ τοὺς ἐνδόξους φιλέλληνας Τζώρτζ, Γυλφορδ, Βύρωνα καὶ Ἀστιγκα. Τας προτομὰς ταύτας ἐποίησεν δὲ ἐκ Τριπόλεως ἀξιόλογος ἐν Ἀστραπήναις γλύπτης Κύριος Ἰωάννης Κόσσος κατὰ παραγγελίαν καὶ δαπάναις τοῦ ἐν Λονδίνῳ φιλοκάλου ὅμογενοῦ Κυρίου Πέτρου Λασκαρίδου, ἐκ Προύσης τῆς μικρᾶς Ἀσίας, ὃστις γενναίως προστένεγκεν αὐτὰς εἰς τὸ Ἑσπερίον.

Ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ Βιβλιοθήκῃ ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ τὸ Νομισματολογικὸν Μουσεῖον, περὶ οὗ κατωτέρω φησίται.

15) ΤΟ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ.

Ἐν τῷ Ἑσπερίῳ Νομισματικῷ Μουσείῳ ὑπάρχουσιν ἦδη, ἐκ διαφόρων φιλοκάλων προσενεχεῖσθαι, νομίσματα 25,382, ἐξ αὐτῶν εἰσὶ χρυσᾶ 244, ἀργυρᾶ 6877, χαλκᾶ 16,510, μολύβδων 1443, σιδηρᾶ 4, πήλινα 36, καὶ κίβδηλα 268.

Μεταξὺ τῶν πολλῶν τοῦ Μουσείου τούτου φιλοκάλων διαρητῶν διαπρέπουσιν οἱ ἔξιτοι: ἡ πρώην Βασίλισσα Ἀμαλία, οἱ ἀείμνηστοι ἀδελφοὶ Ζωσιμᾶς ἐξ Ἡπείρου, οἱ Κύριοι Μιχαὴλ καὶ Φραγκίσκος Σαντάγγελοι ἐκ Νεαπόλεως, δὲ Κύριος Μιχαὴλ Ζαρίφης ἐκ Κωνσταντινούπολεως, δὲ Κύριος Παῦλος Λάμπρος ἐξ Ἡπείρου, δὲ Κύριος Ἰωάννης Στεφάνου ἀδαμαντοπώλης ἐν Ἀστραπήναις, δὲ Κύριος Λαύτων ἐκ Πετρουπόλεως καὶ πλεῖστοι ἄλλοι.

16) ΤΟ ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΙΟΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ.

Τὸ Βερναρδάκιον Μουσεῖον ἀνεγείρεται ἐπιμελεῖχ τοῦ Ἐλληνος ἀρχιτέκτονος Κυρίου Κάλκου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ηατησίων,

πλησίου τοῦ Πολυτεχνείου Στουρνάρη. Πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ Μουσείου τούτου προσήγαγε πρώτος ὁ ἐν Πετρούπόλει μεγάλυμος Κρήτης Κύριος Δημήτριος Βερναρδάκης δραχμὰς 201,573. Ἐκ τοῦ γενναίου τούτου ποσοῦ ἐξαδεύθησαν δρ. 28600 πρὸς αποπεράτωσιν τοῦ ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἀνεγερθέντος Μουσείου, ἐνῷ οὐδὲνσι κατατεθῆται ἄπασαι αἱ ἐν τῇ Ἀκροπόλει ἀνευρεθεῖσαι ἀρχαιότητες. Ἐν δὲ τῷ ἀνεγειρομένῳ ἐπὶ τῆς ὅδος Πατησίων Μουσείῳ οὐδὲνσι κατατεθῆται ἄπασαι αἱ λοιπαὶ ἀρχαιότητες. "Ἄς ἐλπίζωμεν δὲ, ὅτι εἰς αὐτὰς οὐδὲνσι ἐν καιρῷ προστεθῆται, ἢν οὐχὶ τὰ πρωτότυπα βεβαίως ὅμως τὰ ἀντίτυπα ὅλων τῶν Ἑλληνικῶν ἀρχαιοτήτων, αἵτινες στολίζουσι σήμερον τὰ ἀρχαιολογικὰ Μουσεῖα τῆς Ρώμης, τοῦ Λονδίνου, τῶν Παρισίων, τῆς Φλωρεντίας, τῆς Νεαπόλεως, τοῦ Μονάχου, τῆς Δρέσδης καὶ ἀπόστολης τῆς Εύρωπης. Εἰδε!

17) ΤΟ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΝ ΛΥΚΕΙΟΝ.

Τὸ Βαρβάκειον Λύκειον ἀνιδρύθη παρὰ τῇ ὅδῷ Ἀνηγᾶς παρὰ τοῦ Ἑλληνος ἀρχιτέκτονος Κυρίου Κάλκου. Ἡ οἰκοδομὴ αὐτοῦ ἔργατο τῷ 1857 καὶ ἐπερατώθη τῷ 1860. Ανηγέρθη δὲ κατ' ἐντολὴν καὶ δαπάναις τοῦ ἐκ Ψαρῶν μεγάλου εὑρεγέτου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἑσπερίου ἀοιδίμου Ιωάννου Α. Βαρβάκη, ὃστις ἐκληροδότησεν εἰς τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα 1,000,000 ρούβλια χάρτινα, πρὸς ἀνέγερσιν καὶ συντήρησιν τοῦ Λυκείου, καὶ πρὸς ἐκπαίδευσιν νέων.

Διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ Βαρβακείου Λυκείου ἐδαπανήθησαν δρ. 440, 500, ἐξ ᾧ δρ. 330,500 ἐκ τῶν κεφαλαίων τοῦ ἀοιδίμου Βαρβάκη καὶ δρ. 110,000 ἐκ τῶν τόκων αὐτῶν.

Ἐν τῷ Λυκείῳ τούτῳ εἶναι ἥδη καταδρυμένον τὸ Α^ν

Γυμνάσιον και τὸ Γ' Ἐλληνικὸν Σχολεῖον τῶν Ἀνθηῶν.
Και τὸ μὲν Γυμνάσιον ἔχει 8 κανήγητάς και 347 μανητάς,
τὸ δὲ Σχολεῖον 5 Διδασκάλους και 222 μανητάς. Ἀλλ' ἐὸν
ἡναι ἀληνίες, ὅτι ὁ ἀοίδαιος ἑδρυτὴς τοῦ Λυκείου τούτου
προστένετο τὴν ἐν αὐτῷ σύστασιν Ναυτικῆς Σχολῆς, ἐπ'
ἀγανῆ τοῦ ἐμπορικοῦ και πολεμικοῦ Ναυτικοῦ τῆς Ἐλλάδος,
εὐχόμενα νὰ ἴδωμεν ὅσου οὕπω ἐκτελουμένην τὴν ἐνιωφελε-
στάτην πρόνεσιν τοῦ δωρητοῦ, τὴν δὲ Κυβέρνησιν φροντίζου-
σαν νὰ τοπονετήσῃ τὸ Γυμνάσιον και τὸ Ἐλληνικὸν αὐτῆς
Σχολεῖον ἀλλαχοῦ.

Εὐχαρίστως δὲ μανιάνομεν, ὅτι ἐν τῇ μεγάλῃ Πλατείᾳ
τοῦ Βαρβακείου Λυκείου πρόκειται προσεχῶς νὰ ἐγερθῆ μνη-
μεῖον πολυτελές, πρὸς μνήμην τοῦ μεγάλου εὑεργέτου, τοῦ
ἀοιδέμου Κ^{ων} Ιωάννου Α. Βαρβάκη.

18) ΤΟ ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟΝ Γ. ΣΙΝΑ.

Ἐὰν ἡ ἀρχαιότης μᾶς ἐκληροδότησε τὸ ὄροσιόγιον Ἀν-
δρονίκου τοῦ Κυρρήστου, τὸ κοινῶς καλούμενον Ναὸν τοῦ
Αἰόλου, ἡ μεγαλοδωρία τοῦ ἐκ Μακεδονίας Γεωργίου Σίνα
ἐπροέκινε τὴν νεωτέραν Ἐλλάδα διὰ τοῦ ἐν Ἀνήγαις ὄραιο-
τάτου Ἀστεροσκοπείου, ἀρχιτεκτονηνίέντος ὑπὸ τοῦ Δανοῦ
Ἀρχιτέκτονος Κ. Θ. Hansen, ἐπὶ ὑψηλοῦ και τερπνοτάτου
λόφου, ἀπέναντι τῶν λόφων τοῦ Ἀρείου Πάγου, τῆς Ἀκρο-
πόλεως, τοῦ Μουσείου και τῆς Πυυκός.

Διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ὄραιον τούτου Ἀστεροσκοπείου,
και διὰ τὴν προμήνειαν τῶν ἐν αὐτῷ ἀστρονομικῶν ὄργα-
νων, ἐδαπάνησεν ὁ ἀοίδαιος Γ. Σίνας ὑπὲρ τὰς 300,000
δραχμῶν.

Ο δέ ἄξιος υἱὸς τοῦ πατρός του, ὁ ἐν Βιέννη Βαρώνος Σίμων Γ. Σίνας ἔξιδεύει κατ' ἓτος περὶ τὰς 10,000 δραχ. πρὸς συντίρησιν τοῦ ἀξιοτίμου Διευθυντοῦ τοῦ Ἀστεροσκοπείου τούτου Δόκτωρος Ἰουλίου Σμίν.

19) Η ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΣΙΝΑΙΑ ΑΚΑΔΗΜΙΑ.

Τὸ Λύκειον τοῦ Βαρβάκη μᾶς ὑπενθύμιζει τὸ ἐν Ἀνήναις ἀρχαῖον Λύκειον τοῦ Ἀριστοτέλους, ἢ δὲ παρὰ τῇ Πλατείᾳ τοῦ Πανεπιστημίου ἀνεγειρομένη φιλοτίμῳ δαπάνῃ τοῦ ἐκ Μακεδονίας Βαρώνος Σίμωνος Γ. Σίνα Ἀκαδημία ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην μας καὶ τὴν ἀρχαίαν Ἀκαδημίαν τοῦ Πλάτωνος καὶ τὸν φιλόκαλον, τὸν βαθύπλουτον καὶ μεγαλόδωρον Ἡρώδην τὸν Ἀττικόν.

Η Σιναία Ἀκαδημία, σχεδιασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἀχιτέκτονος Κ^ο Θ. Hansen, εἶναι βεβαίως τὸ περικαλλέστερον καὶ πολυτελέστερον τῶν νεωτέρων κτιρίων τῆς Ἑλλάδος. Ἀπαν τὸ κτίριον ἀνεγείρεται διὰ Πεντεληγορού μαρμάρου, ἀγάλματα δὲ, παριστῶντα τὴν γένεσιν τῆς Ἀνηνάς νείλουσι κοσμήσει τὸ μέτωπον αὐτοῦ, καὶ ἄλλα νείλουσι ἐγερτῆ κατὰ τὴν εἰσόδον αὐτοῦ. Η ἐκτελεσίς τῶν ἀγαλμάτων τούτων ἀνετείνη εἰς τὸν Ἑλληνα ἀγαλματοποιὸν Κύριον Δρόσην.

Πρὸς ἀνέγερσιν καὶ ἀποπεράτωσιν τοῦ ὠραίου καὶ μεγαλοπρεποῦς τούτου Ναοῦ τῆς Σοφίας, ὑπολογίζεται ὅτι ὁ μεγάθυμος Κ^ο Σίμων Σίνας νέλει καταβάλει περὶ τὰ 5,000,000 δραχμῶν.

20) ΤΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΝ ΣΤΟΥΡΝΑΡΗ.

Ο ἀρχαῖος ἥμῶν Περικλῆς ἀντίγειρε δημοσίοις ἀναλόμασιν ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως τὸν ἀμύμητον Παρθενῶνα εἰς τιμὴν.

τῆς πολιούχου Ἀναγνᾶς· ὁ δὲ ἐξ Ἡπείρου Κύριος Νικόλαος Στουρνάρης, μετὰ τῶν Μιχαὴλ καὶ Ἐλένης Τοσίτζα, ἀνήγειρον ἐπὶ τῆς ὄδοις Πατησίων ἰδίαις ἀναλόμασι τὸ ὥραῖον Πολυτεχνεῖον εἰς τιμὴν τῆς Ἐργάνης Ἀναγνᾶς, ἦτοι πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν ἐν τῇ νεωτέρᾳ Ἑλλάδι καινῶν καὶ ὥραίων τεχνῶν.

Τὸ λαμπρὸν τοῦτο οἰκοδόμημα, κεκοσμημένον διὰ περιστύλων ἐκ Πεντελησίου μαρμάρου, ἐσχεδιάσθη ὑπὸ τοῦ Ἑλληνος Ἀρχιτέκτονος Κυρίου Λυσάνδρου Καυτανζόγλου· καὶ ὁ μὲν φιλογενέστατος Κ^ρ Νικόλαος Στουρνάρης κατέβαλε πρὸς ἀνέγερσιν αὐτοῦ δρ. 500,000. ὁ δὲ Κ^ρ Μιχαὴλ Τοσίτζας ἐξ Ἡπείρου ἐτέρας δραχ. 500,000· ἡ δὲ σύζυγος αὐτοῦ Κ^ρ Ἐλένη Μ. Τοσίτζα ἐτέρας δρ. 250,000, καὶ τὸ οἰκόπεδον, ἐφ' οὗ ἀνηγέρθη, ἀξίας ἐτέρων δρ. 150,000· ὅστε διὰ τὸ Πολυτεχνεῖον τοῦτο ἐδαπανήθησαν ἥδη δρ. 1,400,000. Δυστυχῶς ὅμως αἱ ἐν αὐτῷ παραδόσεις τῶν τεχνῶν, κατὰ τὴν ἐπεισυμίαν τῶν ἔδρυτῶν αὐτοῦ, εἰσέτι δὲν ἔρχεσαν, μη ἀποπερατωθέντος τοῦ κτιρίου εἰσέτι, ἵνεκεν τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς πολυτελείας αὐτοῦ. Ἀς εὐχώμενα τὴν ταχεῖαν ἀποπεράτωσίν του διὰ νέων γενναίων συνεισφορῶν μεγαλύμων Ἑλλήνων!

21) ΤΟ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΖΑΠΠΕΙΟΝ ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΩΝ.

Ἀπέναντι τοῦ Ηπαναγναῖκοῦ Σταδίου, παρὰ τὸν Ἄγιον, πρόκειται προσεχῶς νὰ ἐγερθῇ ἐπὶ ἀγανῆ φορτηθεῖσας Ἑλλάδος τὸ Ζάππειον μέγαρον τῶν Ὀλυμπίων, δαπάναις τοῦ μεγαλύμου τέκνου τῆς Ἡπείρου, τοῦ αοιδέμου Εὐαγγέλη Ζάππα, ὃστις γενναίως ἀφιέρωσεν ὅλον ληρού τὴν μεγάλην

περιουσίαν αύτοῦ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔνιος, ὅπως κατὰ τετραετίαν ἐορτάζωνται τὰ Ὀλύμπια, ἐν δὲ τῷ Ζαππέῳ μεγάρῳ ἐκτίνενται καὶ βραβεύωνται τὰ ἄριστα τῶν προϊόντων τῆς Ἑλληνικῆς κτηνοτροφίας, γεωργίας, βιομηχανίας, καλλιτεχνίας, καὶ διανοίας.

Ἡ ἱστορία παρὰ τὸν Βασιλέα τῆς Ἡλιδος, τὸν ἀρχαῖον ἰδρυτὴν τῶν Ὀλυμπίων Ἰφιτον, οὐδεὶς μνημονεύει τοῦ λοιποῦ καὶ τὸν ἀείμυηστον Εὐαγγέλην Ζάππαν, τὸν ἰδρυτὴν τῶν Ὀλυμπίων τῆς γεωτέρας Ἑλλάδος.

Πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ Ζαππείου μεγάρου τῶν Ὀλυμπίων οὐδεὶς δαπανήσῃ ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῆς περιουσίας τοῦ ἀοιδέμου Εὐαγγέλη Ζάππα περὶ τὰς δρ. 700,000· ταύτας δὲ οὐδεὶς καταβάλει ὁ ἀξιός τοῦ Εὐαγγέλη Ζάππα ἐξάδελφος Κωνσταντίνος Ζάππας, ὃστις ζῶν οὐδεὶς νέμεσθαι τὴν περιουσίαν τοῦ ἀοιδέμου Εὐαγγέλη κατὰ τὴν ἀπὸ 30 Νοεμβρίου 1860 διανήκην αύτοῦ.

ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΑ.

Μετὰ τὴν ἔκδισιν τῶν ἀνωτέρω μνημείων τοῦ γεωτέρου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ κατάλληλον οὐδεωροῦμεν νὰ μνημονεύσωμεν ἐνταῦθα καὶ τὰ κυριώτερα τῶν αληροδοτημάτων, ἀτινα φιλάγανοι καὶ φιλοπάτριδες ὅμογενεῖς εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔνιος ἀφῆκαν, πονοῦντες τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἡδιαγήν αὐτοῦ βελτίωσιν.

A) Ὁ Ἱωάννης Ἀνδρέου Βαρβάκης, ἐκ Φαρῶν, ἐμπορος ἐν Ταγανρόκ τῆς Ρωσίας καὶ τελευτήσας ἐν Ζακύνθῳ τῷ 1825, ἐκληροδότησεν εἰς τὸ ἔνιος 700,000 ριόβλια χάρτινα δι' ἀνέγερσιν καὶ συντέρησιν Λυκείου, προσέπι

300,000 ριούβλια χάρτινα πρὸς ἐκπαίδευσιν νέων. Ἐκ τῆς περιουσίας αὐτῆς αὐξηνόσιεσης διὰ τῶν τόκων εἰσεπράχνησαν τῷ 1830 ριούβλια 262, 840 δαπανηθέντα εἰς τὰς τότε ἐνακάς ἀνάγκας. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1848 μέχρι τοῦδε εἰσεπράχνησαν παρὰ τῆς Β. Κυβερνήσεως δραχμαὶ 1,998,930· περιμένονται δέ εἰσέτι ἐκ Πωσσίας καὶ δρ. 700,000.

B) Οἱ Ἀδελφοὶ Ζωσιμᾶ ἔξ Ιωαννίνων, μεχάνυμοι εὑρεγέται τοῦ Ἑλληνικοῦ "Εἵνους, διὰ τοῦ ἐπιζώντος κατὰ τὸ 1829 Νικολάου Ζωσιμᾶ ἐκληροδότησαν εἰς τὸ "Εἵνος 100,000 χάρτινα ριούβλια πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων τῶν ὑπέρ πίστεως καὶ πατρίδος πεσόντων Ἑλλήνων, πρὸς δὲ καὶ σπανιωτάτην καὶ βαρύτιμον συλλογὴν νομισμάτων καὶ κειμηλίων, καὶ βιβλιοθήκην συνισταμένην ἐκ 14 χιλιάδων τόμων. Δι᾽ ἑτέρων δὲ κληροδοτημάτων τῶν Ἀδελφῶν Ζωσιμᾶ, ὃν ἡ ἀξία ὑπολογίζεται σήμερον εἰς δρ. 1,000,000, συντηροῦνται τὰ ἐκπαιδευτικὰ καὶ φιλανθρωπικὰ καταστήματα τῆς πατρίδος των.

Γ) Ὁ Ιωάννης Παντελεήμονος Πόζος, ἐκ Πελοποννήσου, ἐπιστήνιος φίλος καὶ ἐκτελεστὴς τῆς διανήκης τοῦ ἀοιδίμου Βαρβάκη, ζῶν ἕτερι τῷ 1838, προσέφερε 100,000 χάρτινα ριούβλια, ὑπέρ τῆς ἐκπαιδεύσεως Ἑλληνοπαίδων.

Δ) Ὅ Νικόλαος Κρίτσης, ἐκ Θεσσαλίας, ἀντιναύαρχος εἰς τὴν Πωσσικὴν ὑπηρεσίαν, ἀπονήσαντος ἐν Εύπατορίᾳ, ἐκληροδότησε τῷ 1844 εἰς τὸ "Εἵνος 100,000 χάρτινα ριούβλια, ὅπως ἐκ τῶν τόκων αὐτῶν ἐκπαιδεύωνται δύω νέοι ἐκ Βάλου, εἰς Υδραῖος, εἰς Σπετζιώτης καὶ εἰς Πελοποννήσιος.

E) Ὅ Κωνστ. Μπελλιος Μακεδῶν, ἀπονήσαντος ἐν Βιένη, ἐκληροδότησε τῷ 1838 εἰς τὸ "Εἵνος 30,000 ἀργυρᾶ φιο-

ρένεια, οπόια εξ τῶν τόκων αὐτῶν ἐκπαιδεύωνται νέοι εξ Μακεδονίας.

Z) Ὁ Χρ. Σαλλονόνυμης, εξ Μακεδονίας, τῷ 1853 ἐκληροδότησε 2,000 φλωρία Ὀλλανδικὰ, οπόια τόκοι αὐτῶν δαπανῶνται ὑπὲρ Σχολείων καὶ ἐνδεῶν μαθητῶν.

H) Ἡ Πεγγίνα Ρογκώτη, ἔζησεν Ἡπείρου, ἀπονεικοῦσα τῷ 1846 ἐν Βιένη, ἐκληροδότησε 10,000 φιορίνια, οπόια εξπαιδεύωνται διὰ τῶν τόκων αὐτῶν δύο Ἑλληνόπαιδες εἰς τὰς ὥραιας τέχνας.

Θ) Ἡ Σοφία Κοναστόβα, τὸ γένος Δάσκαρη, τῷ 1848 ἐκληροδότησε 100,000 χάρτινα βιούβλια, οπόια εξ τῶν τόκων ἐκπαιδεύωνται ἐνδεῖς νεάνιδες, καὶ εἶς δόκιμος τῆς ἐν "Αἴωνι μονῆς τοῦ Ζωγράφου.

Άλλ' ἐκτος τῶν ἀνωτέρω μυημονευτέντων καὶ ἕτεροι δεκαεπτά φιλοπάτριδες ἐκληροδότησαν διάφορα ποσά εἰς τὴν Ελληνικὴν Κυβέρνησιν, ἐπ' ἀγανάφη τῆς Ἑλλάδος. "Απαντα δὲ τὰ ὄχρι τοῦδε εξ τῶν ἀνωτέρω αληροδιτημάτων εἰσπραγχιζέντα παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἀναβαίνουσιν, ὡς πληροφορούμενα, εἰς δρ. 3,000,000 περίπου· κανέόσον

"Εχει 400 μετοχὰς τῆς Ἑλληνικῆς Τραπέζης

ἀξίας σήμερον Δραχ. 800,000

"Εχει προσέτι εἰς τὴν Ἑλλ. Τράπ. ἐπὶ τόκῳ 4 0]0 » 101,356

"Εχει προσέτι εἰς τὴν Τράπ. ἐπὶ τόκῳ 6 1/20/0 » 1,438,000

"Εχει προσέτι ὅμολογ. τοῦ Ἑλλ. δανείου τῶν 6 ἑκατ. » 609,400

Εὔχης δὲ ἔργον τῆς εἰσπομένης, εἰς τὴν Κυβέρνησις κατ' ἔτος ἑδημοσίευε πρὸς γνῶσιν τοῦ Πανελλήνου, ἀκριβῆ πίνακα ἀπάντων τῶν αληροδιτημάτων, καὶ ἀκριβῆ λογαριασμὸν τῆς

εἰταρίας διαχειρίσεως αὐτῶν καὶ τῶν τόκων αὐτῶν. Τοιαύτη δημοσίευσις καὶ τοὺς συγγενεῖς τῶν δωρητῶν ἡ νελεν εὐχαριστεῖ καὶ ὅλων ὁμογενῶν τὴν φιλοτιμίαν ἡ νελεν ἐξάπτει, καὶ περὶ τῆς καταλλήλου χρήσεως αὐτῶν ἡ νελεν διαβεβαιοῦ τὸ "Ἐνιονές.

Ἐνταῦνα ὁ φείλομεν νὰ μημονεύσωμεν καὶ ἔτερον μέγα κληροδότημα ὑπέρ τοῦ Ἑλληνικοῦ "Ἐνιονές, ὑπάρχον εἰς τὸν "Ρωσικὴν Αὐτοκρατορικὴν Τράπεζαν.

Ο 'Ιωάννης Δομπόλης, ἐξ Ἡπείρου, ἀποβιώσας τῷ 1850, ἀφιέρωσεν ἀπασαν τὴν περιουσίαν αὐτοῦ εἰς τὸ "Ἐνιονές, διέταξε δὲ νὰ κατατεθῇ ἡ περιουσία του ἐπὶ τόκῳ εἰς τὴν Αὐτοκρατορικὴν Τράπεζαν μέχρι τοῦ 1906, ὅτε μετὰ τῶν τόκων νείλει μεταβιβασθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἵνα ἀνεγερθῇ καὶ συντηρήσαι Πανεπιστήμιον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Καποδιστριακόν. Τὰ δὲ ἄχρι τοῦδε κατατεθέντα εἰς τὸν εἰρημένην Τράπεζαν ἀναβαίνουσιν, ὡς πληροφορούμενα, εἰς 276,944 ἀργυρᾶ διούβλια.

Ας εὐχώμενα δέ, ὅπως τόσαι εὐγενεῖς καὶ γενναῖαι νεσίαι προσαγόμεναι εἰς τὸν θερὸν Βωμὸν τῆς Πατρίδος ἐξιλεώσωσιν ἐπὶ τελους καὶ Θεὸν καὶ ἀνθρώπων, καὶ οὕτως ἡ Πατρίς ίδη μέλλον, εὐτυχέστερον τοῦ παρόντος. Ἀλλὰ, καὶ' ὑμᾶς, τὸ εὐτυχέστερον μέλλον τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς νείλει εἶσιναι ἀνέφικτον, ἀν πάντες δὲν ἐννούσωμεν, ὅτι οὐχὶ τὰ ἔηρὰ γράμματα καὶ ἡ ἔηρὰ παιδεία, ὅλλα μόνον ἡ ἐξ απαλῶν ὄνυχων ἡ νεική καὶ θρησκευτικὴ καλλιέργεια τῶν τέκνων τοῦ λαοῦ δύναται νὰ παραγάγῃ τὴν αοινωνικὴν καὶ πολιτικὴν εὐημερίαν τοῦ πολυπανοῦς ἥμιν "Ἐνιονές, καὶ ἐπομένως ἐὰν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον δὲν στρέψωμεν πάντα

τὰ μέσα, ἀτινα ἡ εὐγενὴς φιλοπατρία τῶν Ἑλλήνων προσήνεγκε καὶ θέλει προσφέρει εἰς τὸν βωμὸν τῆς Πατρίδος!

Σ. Ε. Τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον, ὅφείλομεν εἰς τὸν πατριωτικὸν κάλαμον διακεκριμένου συμπολίτου ἡμῶν καὶ συγγραφέως ἡνικωτάτων ποιημάτων. Ἐξεδόδη κατὰ πρῶτον εἰς τὸν “Αἰῶνα” τῶν Ἀνθηῶν.
